

Megjelen hetenkint kétszer
szórdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, féltre 5 kor
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillé. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
3 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
hisztetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Allandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

A politikai ujesztendő.

— dec. 30.

Talán különböző hangulatok-
kal, de körülbelül egyforma vá-
rakozással lépünk át a politikai
ujesztendőbe. A kedélyeket leg-
feljebb ha a miniszterelnök újévi
beszéde izgathatja, mely elé —
szokás szerint — feszült érdeklő-
déssel néz mindenki. Máskülön-
ben nem várható semmi megle-
petés a politika ujesztendéjében,
mert hiszen adva van mindenki
előtt a politikai helyzet s ez a
szituáció annyira tiszta, hogy a
legegyszerűbb ujságot olvasó em-
ber is, minden jóslgatás és
kombináció nélkül, önmagától is
el tud igazodni a várható fejle-
mények felől, miket az újévi
forduló hozhat a politikában,
csak nyissa fel a szemét és te-
kintszen körül.

Mindenki jól tudja ugyanis,
hogy a politikai ujesztendőnkbe
is a lepergett év három lebegő
nagy kérdésével kell átlépni. Ez
a három probléma, melyet azon-
ban most már az 1912. év ele-
jén kell megoldani s jobbra vagy
balra, de dűlőre juttatni: a költ-
ségvetés, a véderőreform és a
„lesz-e béke?“ jelszavában fog-
lalt parlamenti munkaképesség
kérdése.

A költségvetést újév legelső
heteiben, jóval tavasz előtt, tör-
vénybe iktatva meg kell kapnia
a reá várakozó országnak. Ez
egészen bizonyos újévi prog-
nosztikon, rajta még az annyira
kiszámíthatatlan politikai élet
meglepetései sem változtathatnak,
hiszen a budget tető alá hozat-
talát az októberi párközi fegy-
verszűnet békepontjaiban minden
„vihar“ esetére is expressis ver-
bis garantálták a nemzetnek a
parlament pártjai. Az államhá-
ztartás nyugodt és biztos vitele
felől tehát, habár igen rövid
ideig még indemnitás mellett,
nyugodtak lehetünk.

Eppen ilyen bizonyos ujeszt-
endei kilátás, hogy a költség-
vetés megszavaztatása után a
kormány azonnal napirendre tü-
zeti s a rendbehozásig állandóan
ott is tartja a véderőreform tör-
vényjavaslatának tárgyalását. A
javaslatból még a friss eszten-
dőben, bármi történjék is, tör-
vénynek kell lennie, még pedig a

reform alapvető elveiben a leg-
kisebb változtatás nélkül. E felől
a kormány már jóideje végleg-
es megállapodásra jutott úgy
az osztrák, mint a közösügyi al-
kotmányos faktorokkal s keresz-
tülvitelükért ezenkívül annyival
is inkább garantálnia kell, mert
a mindenfelől aggasztó külügyi
konstellációk most már igazán
halaszthatatlanná tették a mo-
narchia véderőjének modern ni-
vóra emelését egyfelől, a szö-
vetségi viszonyban vállalt köte-
lezettség pedig elengedhetet-
lenné teszik az osztrák és ma-
gyar hatalom harci készültségé-
nek kifejlesztését s a szövetségi
társakéhoz arányos megerősíté-
sét másfelől. E sürgős és tagad-
hatatlanul áldozatokat kívánó
hadreform megvalósítása azonban
semmikép se zárja ki azoknak a
másik részről felállított óhajta-
soknak honorálását, hogy a re-
formon, a lényegét nem érintőleg,
némi módosítások is eszközöl-
tessenek, miként ezeket egyrés-
ről az ellenzék sürgette, más-
részről maga a miniszterelnök is
kezdetől fogva állandóan kilá-
tásba helyezte.

Már most ami az újév har-
madik politikai problémáját, a
parlament akcióképességének biz-
tosítását illeti, erre nézve is tel-
jesen tisztázott a helyzet. A nem-
zeti munkapárti kormány ugy-
fent, mint lent rég nem látott
bizalmat és támogatást élvez. A
király megingathatatlan bizalma
s egy óriási, kompakt és párt-
hűségben megedzett parlamenti
többség a palládiumai. Kezében
hát a hatalom s az erő mellett
a bizalom is. De dolgozni is szí-
ves készséggel akar: tarsolyá-
ban hónapok óta felraktározva
a nemzet boldogítását célzó tö-
mérdek reform, miket csak a
parlamenti rendbontók éretlen
csapata akadályozott meg eddig
is a kivételben. Hát azt az al-
kotni vágyó munkaképességet
az új esztendőben most már nem
engedi továbbra is ellenzéki bé-
kőkbá veretni se a kormány,
se a háta mögötti egységes
többségi párt. Dolgozni akarnak
és dolgozni fogeak s ez erősen
eltökélt programjuk utjából pi-
heként elfujnak minden ellen-
zéki hepciáskodó nye pozvolí-
vlim-et. Ha lehet, a béke jegy-

ben, ha így nem megy, erejük
és méltóságuk teljes igénybe
vételével a többségi elvnek, te-
hát az igazi parlamentarizmus
alapján tiszteletet és érvényt
szerzendő. A fejetetejére fordí-
tott parlamenti helyzetnek az
ujesztendőben véget kell vetni.
Még pedig vagy megjő jobbik
esze, belátása magának az ellen-
zéknek, vagy meg kell a par-
lamenti regulára tanítani őt. A
fegyverszűnet immár lepergő
idejét a józanodás felhasználá-
sára elmulasztotta ellenzékünk.
Még van egy kis moratórium,
mely alatt magához térhet: a
tisztességes béke ösvényén saját
részéről is hozzájárulhat a par-
lament munkaképességének visz-
szaállításához. E béke elől, mint
százszor kijelentette, nem zár-
kózik el a kormány, de ő maga,
erő és többség nála lévén s biz-
tos munkaprogrammal is rendel-
kezővén, vele elő nem hozakod-
hatik. Béke lesz-e, nem lesz-e,
az a kormány cirkulusait egyálta-
lán nem zavarja. Ő meg a
maga kitzűött utját, melytől kez-
detől fogva tapodtat sem tagítot.
Békét ajánlani, elfogadható bé-
kepontokat megkonstruálni az
köteles, aki a békére rá van
szorulva. Es ez az ellenzék. E
béke kapcsán elintézheti aztán
összes, a véderőreformból kifolyó-
lag felvetett eszméit, elveit,
törekvéseit. Persze mind csak a
lehetőség korlátai között: min-
deniket a többségi kormány par-
lamenti vezérszerepének s mun-
kaszándékának teljes respektuá-
lásával. Legrosszabb esetben is
aranyhidat építhet magának az
ellenzék a tisztas visszavonulás-
hoz minden esatapontján.

Az ünnepi szűnre valóban
ily komoly s tisztas békeszán-
dékkel osztottak is szét az ellen-
zéki frakciók. Es az ő körükből
hangzik ma is, hogy január kö-
zepén meg is kötnek ily békét.
Még csak Justh Gyula fogadko-
zik s a királynál alább senkivel
sem akar szóba állani. Ám ma-
guk az istenek is leszálltak az
Olympról, ha a földön valamit
el akartak érni s Justh ur, sze-
rencsére, még csak nem is —
félísten. A békét hát valószínű-
leg a parlamentre is meghozza
az ujesztendő.

NAGYMOSÁS a városházán.

Csütörtökön délután tárgyalta a
város képviselőtestülete az ujab-
ban felmerült fegyelmi ügyeket.

— decz. 30.

Izgalmas, viharos délutánja volt
csütörtökön a városi képviselőtestü-
letnek. Szó került azokról a fegyelmi
ügyekről, melyekkel ujabban birkó-
zik a városháza egyik-másik tisztvi-
selője és olyan vehemensen, annyi
szilaj indulattal csatáztak az akara-
tok, hogy az embernek összeesapva
a kezeit, úgy kell kérdeznie: — hova
fognak fajulni a képviselőtestületi
állapotok, ha a város atyái minden
megértés és az egymás intencióinak
minden megbecsülése nélkül azokat
a pontokat hajszolják csak, melye-
ken fel kell borulnia a rendnek? A
csütörtöki gyűlés a szenvedély, az
izgága indulat jegyében esett meg és
a tanácskozás lefolyása végig olyan
viharosán, annyi ekzplozióval hatott,
hogyha párját keressük, hát nagyon
messzire kell ellapoznunk a város
annaleiseiben.

Farkas Andor polgármester be-
jelentette, hogy a Nyeveczkey-ügyből
kifolyólag fegyelmi eljárást rendelt
el a vármegye közigazgatási bizott-
sága a polgármester, a főjegyző s az
árvaszéki ülnök ellen. Az árvaszék
— ugymond — ebben az esetben is
önzellen készséggel becsületesen, látta
el a kötelességeit és a lefolytatandó
eljárás teljesen tisztázni is fogja az
árvaszéket.

(A dr. Kelner-Spitz ügy.)

Most következett aztán a „nagy-
mosás“. Bejelentette a polgármester,
hogy dr. Kelner Győző árvaszéki
ülnök egy a valóságnak meg nem
felelő adatot tartalmazó hatósági bi-
zonylatot állított ki Spitz Izsó, vá-
rosi alszámvevőnek. Hogy Spitz Izsó
az államszámvevőtani vizsgát letehesse
igazolnia kellett, hogy legalább egy
éve van a városnál. Dr. Kelner iga-
zolta is ezt, jóllehet Spitz csak 8 hó-
napja szolgálja a várost. A mint a
polgármesternek értésére jutott a do-
log, azonnal jelentette az alispánnak
s az alispán el is rendelte a fegyel-
mi eljárást úgy dr. Kelner, mint
Spitz ellen.

(A vád és védelem.)

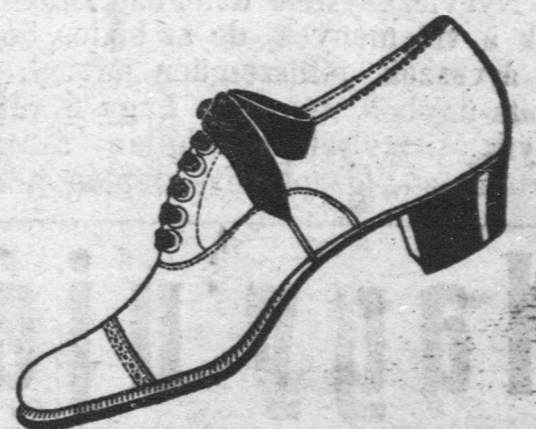
Schiller Kálmán volt az első
felszólaló s éles hangú, agresszív be-
szédét azzal kezdte, hogy alig né-
hány hónapja, hogy megejtetett a
restauráció s máris a fegyelmi eljá-
rások egész áradata kerül napfényre.
Ha így folynak majd tovább is a dol-
gok, akkor tényleg botrányvármegye
Zemplén s joggal a gópontja Sátor-
aljaujhely. Azok a dolgok, amik most
kerülnek a képviselőtestület elé, sok-
kal súlyosabbak, semhogy minden

FÖLDES FERENCZ czipőáruházában

Főtér, a Kossuth-szoborral szemben

Elsőrangú
amerikai **czipőkülönlegességek** a legdiva-
tosabb

formákban és legizlősebb kivitelben, urak, hölgyek és gyermekek részére.

szó nélkül napirendre lehetne térni felettük. Az árvászéki ülnök beismerte a bűnét, kevés tehát a fegyelmi eljárás megindítása. A helyhatósági bizonylatnak igazat kell írnia: megfontolatlanul, könnyelműséggel nem lehet hát védekezni. De amikor kiadta az árvászéki ülnök azt a hamis bizonyítványt, azzal másokat is megrövidített az érdekeikben, úgy hogy tudatos rosszakaratról vagy bűnös elfogultságról lehet csak szó. Az árvászéki dolog is az ő terhére irandó s hozzá még azzal védekezett — eléggé férfiatlanul, — hogy nem ismerte a törvényt. De van egy harmadik dolog is. Az 1910. évi államsegély felosztására vonatkozó tanácsi határozatot Gecei Jenő adótanácsos megfeleltette s a felebbezésére — anélkül, hogy Gecei ebbe beleegyezett volna — önhatalmulag ráírta dr. Lelner: — visszavonatot, irattárba teendő. Ez a dolog még súlyosabb, mint a hamis helyhatósági bizonylat. Ezek után — amíg a lefolytatandó vizsgálat nem tisztázza a szóbanforgó két tisztviselőt — nem bizhatik bennük s kéri is a képviselőtestületet, hogy elmellőzve minden személyes elfogultságot, a fegyelmi eljárás tartamára függesztesse fel állásaiktól is úgy dr. Kelnert, mint Spitz Izsót.

Most dr. Kelnert Győző kért szót és előadta a védekezését. Igaz hűséggel — ugymond — becsületesen szolgálja a várost, kéri hát a képviselőtestületet, hogy addig ne ítélkezzenek fölötte, míg a fegyelmi eljárás a tiszta tényeket meg nem állapítja. A Nyeviczkey-ügyben azért járult hozzá az árvászék az ingatlanok eladásához, mert ezáltal biztosítottak láttá, hogy a Nyeviczkey örökösök nagyobb állandó évi jövedelemhez jussanak. Mintegy 2500 korona a differencia s ez indokoltá is tette az ingatlanok eladásához való hozzájárulást. Azzal sehohsem védekezett, hogy nem ismerte a törvényt. Ami a Spitz-dolgot illeti, ott jóhiszemű tévedésről lehet csak szó. A Spitz kérvényén aláírta a hatósági záradékot, a záradék szövegét azonban Spitz írta meg s ő csak annyiban hibás, hogy nem nézett utána, hogy tényleg 12 hónapja szolgálja-e Spitz a várost. Jóindulatúan s azzal a készséggel járt el, amelylyel a város minden polgárának mindenkoron rendelkezésére áll — bűnös érdeke nem vezette s maga kéri a képviselőtestületet, hogy provokálja a bírósági ítéletet: vajjon hamisított ő vagy sem. A Gecei-féle dologban meg azért írta rá a felebbezésre, hogy visszavonatot, mert Gecei a tanácsban egy olyan kijelentést tett, melyből ő teljes joggal s jóhiszeműen olvashatta ki, hogy Gecei a felebbezését vissza akarja vonni. Minden erejével, igazhitt s lelkiismeretesen dolgozik a város javáért és kéri a képviselőtestületet, ne adjon hitelt a rosszakaratú, hazug pletykáknak s ne vesse őt áldozatul oda az embertelen s lélek nélkül való hajszák elé.

Farkas Andor polgármester a dr. Kelnert előadása nyomán megjegyezte, hogy szabálytalanságot követett el az árvászéki ülnök, amikor nem nézett utána, hogy Spitz tényleg 12 hónapja szolgálja-e a várost és szabálytalanságot követett el akkor is, amikor Geceitől nem kérte ki írásban, aktszerűen a felebbezés visszavonására vonatkozó kijelentését.

(A hozzászólások.)

S most megindult a hozzászólások lavínája. Dr. Buza Barna szerint a felhozott dolgok nem olyan jellegűek, hogy ok lenne az adminisztráció romlottsága fölötti kétségbeesésre. A Nyeviczkey-féle dologban különbözők a vélemények, de az biztos, hogy az árvászék jóhiszeműen járt el. A Spitz-ügyben tény az, hogy a város egyik tisztviselője valótlán állítást tartalmazó igazolvány alapján jutott

képesítéshez, az árvászéki ülnök részéről azonban nem látja a szándékosságát, a rosszakaratot. Ugyanez áll a harmadik esetre is: nem forog fenn a rosszhiszeműség gyanúja és azért nem is járul hozzá a dr. Kelnert felüggasztéséhez. De már Spitz Izsót hajlandó felüggasztani az állásától, mert róla nem hiszi el, hogy ne tudta volna, hogy mennyi ideje áll a város szolgálatában. Itt a rossz szándék nyilvánvaló. Dr. Klein Károly szerint csak tévedésről lehet szó. Spitz letette a vizsgát, az oklevelét nem semmisítheti meg a képviselőtestület: nem hagyhatja a közgyűlés, hogy pártérdekből függesztessenek fel tisztviselőket, csak azért, mert ilyen módon akarnak némely urak helyet csinálni a maguk jelöltjeinek. Dr. Csizy Béla a törvényt idézi s annak alapján alapítva meg a tényállást, kéri a közgyűlést, hogy az ügyet tegye át az ügyészséghez. Dr. Róth Hugó szerint csak alaki hiba mindaz, amiről szó lehet, be kell hát érnie a képviselőtestületnek a fegyelmi eljárás elrendelésével. Hajnal Dezső és dr. Grósz Dezső amellet érveltek, hogy be kell várni az illetékes hatóságok itélkezését és csak a tényállás minden vonalon való megállapítása után következhetik majd a megtorlás, míg dr. Füzesséry Zoltán a Spitz felüggasztását javasolta, miután vele szemben joggal rendült meg a bizalom.

(Szavazás után.)

Kiss Ödön, tiszti főügyész is szót kért és kijelentette, hogy a törvény szerint csak az az alispán függesztheti föl ebből az ügyből folyóan a szóbanforgó tisztviselőket, aki a fegyelmi eljárást rendelte el. Dr. Tóth Alajos erre bejelentette, hogy ha a képviselőtestület nem teszi át az iratokat az ügyészséghez — miután azt dr. Kelnert maga is kérte — úgy ő fogja a szükséges lépéseket megtenni. Dr. Buza Barna konstatálja, hogy az alispán joga nem zárja ki a képviselőtestület azon jogát, hogy felüggasztassa a tisztviselőket. Eppen arról az oldalról vádolják a polgármestert az adminisztráció züllöttségével, amely oldal most nem akarja Spitzet felüggasztani, jóllehet bűnös uton szerezte meg a képesítését: — ezzel az az oldal el is játsza azt a jogát, hogy támadhassa az adminisztráció bajaiért a polgármestert. Dr. Grósz Dezső nyomban válaszolt dr. Buzának. Igenis, neki az volt az álláspontja, hogy a tisztikart a polgármestertől kezdve egész az utolsó emberig ki kell cserélni. De az alispán, amikor két napos határidőt adott a tisztújítás megejtésére, már eleve lehetetlenné tett minden gyökeres változást. Egyedül hadakozott csak az alispán határozata ellen, akkor amidőn az adminisztráció körül bajok vannak hát, azt ne az ő szemére lobbantsa Buza Barna, de tudja be az alispáni elhatározás eredményének. Schiller Kálmán volt az utolsó felszólaló. Nem vezet — ugymond — személyes hajszát Kelnert ellen, hiszen amikor arról volt szó, hogy megválasszák árvászéki ülnökké, ő dolgozott a legtöbbet érte. Ő csak a bűnt vagy az érdemet veszi szemügyre. A feltétlen rosszhiszeműség megállapítható. Elejtve a felüggasztásra vonatkozó indítványát, arra kéri a képviselőtestületet, hogy az iratokat tegye át az ügyészséghez.

Farkas Andor polgármester szól még. Amikor Buza Barna azt mondta, hogy a polgármestert okolják az adminisztráció züllöttségéért, Grósz Dezső közbeszólt, hogy: — úgy van. Hát csak annyit jelent be teljes tisztelettel, hogy minden eddigi polgármester több s jobb munkakerővel dolgozott mint ő, de azért nyugodtan mondhatja, hogy bizonyos hivatalokban minden várakozáson felül jők az eredmények. A jövőben is — füg-

getlenül minden támadástól — teljes energiával s minden munkabíráásával fogja szolgálni a város javát.

Befejezést nyervén a vita, most a szavazás következett sorra. A képviselőtestület 28 szóval 25 ellenében kimondta, hogy tudomásul veszi a polgármester jelentését, a felüggasztástól eltekint és az iratoknak az ügyészséghez való áttétele fölött csak akkor fog határozni, ha a fegyelmi eljárás befejezést nyert.

Az ország ereje.

— Amikor a számok beszélnek. —

(Budapesti tudósítónktól.)

— dec. 30.

A kormány közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt az 1910. évi zárszámadásoknak és az ország múlt évi közállapotairól szóló jelentésének a parlament elé való terjesztése alakjában rideg számadatokkal fényesen bebizonyította, hogy az államháztartás, mint az országunknak, a lakosságnak jóléte a koalíció uralma alatt tapasztalt hanyatlás után újabb, örvendetes és az állandóság minden kritériumával bíró lendületnek, emelkedésnek indult a mostani kormányzat alatt, amely programjában tudvalevőleg az ország belső politikai és gazdasági konszolidálását és a külföld előtti hitelképességének emelését tűzte ki egyik főfeladatául. Ime a köteteket beszélő legfőbb számadatok.

A múlt évi államháztartás zárszámadásai szerint 1910-ben a rendes kezelésben 177 millió volt a felesleg, míg a költségvetésben a rendes kezelés fölöslege gyanánt csak 50 millió korona volt előirányozva; az eredmény tehát 127 millió koronával kedvezőbb az előirányzatnál. A rendkívüli kezelésben 50 millió korona hiány volt előirányozva; ezzel szemben a valóságos hiány 73 millió korona volt. Végeredmény gyanánt megállapíthatjuk, hogy 1910. évi zárszámadás 104 millióval kedvezőbb az 1910. évi költségvetésnél. Ami a pénztári kezelést illeti, az állam összes bevétele 173 millióval haladta meg az összes bevételeket. A magyar állam pénztári készlete az 1910. év utolsó napján 181.710.000 korona volt. Az állami vagyon tiszta gyarapodása 163 millió korona volt. Az állam egész vagyonát a számvérvőszék az 1910. év végével 2.284.133.000 koronára becsüli.

A lakosság jólétének fellendüléséről pedig az ország közállapotairól szóló kormányjelentés tesz bizonyosságot, kimutatván, hogy a lakosság által 1910-ben a pénztáratéknél elhelyezett takarékbetétek az előző évekhez képest 360 millió koronával 3674 millióra, tehát 10,85%-kal emelkedtek, ami mellett folyó számlára 510, csekk számlára 252 és a postatakarékpénztárnál 107 millió helyezettett el. 1910. végén tehát a magyar pénztáze-

teknél összesen 4543 millió volt elhelyezve, 500 millióval több, mint az előző évben. Es ebbe a rengetek summába még nincs belefoglalva az a nagy összeg, amelyet a lakosság értékpapírokba, járadékokba, záloglevelekbe fektetett, amely téren az előző évekhez képest szintén lényeges emelkedés konstataható. Mindezek a számadatok magukért beszélnek és fölöslegessé teszik terjengős kommentálását annak a ténynek, hogy a mostani kormányzati irány bizalommal tölti el az országot és kézfoghatóan emeli a lakosság jólétét.

Az államsegély.

Ötezer korona.

— dec. 30.

A városok is kaptak karácsonyi ajándékot még pedig államsegély alakjában. Azt a sokat hangoztatott harmadik milliós ugyanis a pénzügyminiszter december 22-iki kelettel és 189.000. szám alatt kelt rendeletével szétosztotta a városok között. Természetesen nagy örömet keltett a tisztviselői körében ez a körrendelet, amelynek egyik igen fontos passzusa az, hogy az összeg felhasználása tárgyában hozandó közgyűlési határozat felsőbbhatósági jóváhagyást nem igényel. Tehát fel nem kell terjeszteni a miniszterhez s így az összegnek a tisztviselők azonnal birtokába jutnak. Az Ujhelyhez is megérkezett közérdekű leirat a következőképen hangzik:

(Megjön a pénz.)

Az 1911. évi állami költségvetésben a városok segélyezésére előirányzott három milliós koronából az 1911. évi július hó 27-én 111.254. sz. alatt kiadott rendelettel két milliós koronát utalványoztam ki. Egyidejűleg kijelentem, hogy a lehetőséghez képest még ebben az évben törvényjavaslatot szándékozom előterjeszteni, mely a városok állami segélyezésének kérdését is szabályozni fogja. Kijelentem továbbá, hogy a harmadik milliós koronából az egyes városok részére jutó segélyösszeg megállapításánál az állami segély hováfordításáról is rendelkező törvény lesz az irányadó.

A törvényjavaslat tervezete a befejezéshez közel van. Mivel azonban a jelenlegi parlamenti viszonyok között nem lehet azt az időpontot meghatározni, melyben a törvényhozás akarata az említett kérdésben megnyilvánulhat: az 1911. évi költségvetésileg engedélyezett segélyösszegnek a városok rendelkezésére bocsátását a törvényjavaslatnak törvényerőre emelkedéséig elhalasztani nem kívánom. Ennélfogva az idézett számú rendelettel az 1911. évre kiutalványozott államsegély kiegészítéséről, a törvénytervezet alapelveinek figyelembevételével 5000 koronát kiutalványoztam.

Felhívom a város közönségét, hogy a most kiutalványozott segélyösszegnek a pénztárnok és ellenőr által aláírt és a polgármester vagy helyettese által láttamozott nyugtára való felvétele és a házipénztári számadásba való bevételezése iránt intézkedjék.

(Figyelni tessék.)

Az ez uttal kiutalványozott összegnek felhasználására nézve a következőkről értesitem:

A törvényhozás elé — a többek között — azt a javaslatot szándéko-

Nagy újévi vásár!

Ruhadiszek és hozzávalók félárban.

Női kosztüm szövetek, női és férfi fehérneműk, barcettek, gyapju delének, vásznak, bársonyok és mindennemű selymekben 30-40%-al olcsóbb árakban.

Müller Dezső selyem- és divatáru házában
(Rákóczi-utca 6.)

zom terjeszteni, hogy az államsegély a rendeltetés megjelölése nélkül utalványoztassék ki a városok részére, vagyis az állami segélyösszeg felhasználása tekintetében a városok korlátozva ne legyenek. Viszont azonban — ugyancsak a törvényjavaslat értelmében — a városok feladata lenne, hogy közigazgatási alkalmazottaik (tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet) részére a törvényhozás által megállapítandó illetményeket feltétlenül biztosítsák.

Ezeket az elveket tartva szem előtt, kijelentem, hogy az ezuttal kiutalványozott összeg felhasználása tárgyában hozandó városi közgyűlési határozat felsőbbhatósági jóváhagyást nem igényel és azt csak felelősség esetén kell felterjeszteni.

Kikötöm azonban, hogy amennyiben a város által közigazgatási alkalmazottjai részére kiszolgáltatott illetmények — az 1911. évre már előbb kiutalványozott államsegélyből engedélyezett pótlékok beszámításával — a 62,000/1910. B. M. szám alatt kiadott körrendelettel megállapított mértéket még el nem érnék: akkor a most kiutalványozott 5000 korona, illetőleg ennek az összegnek a jelzett célra szükséges része a közigazgatási tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet fizetésének és lakpénzének a 62,000/1910. számú körrendeletben megállapított mértékig való kiegészítésére fordítottassék.

Amennyiben pedig az a közgyűlési határozat, melyet a 111,254/1911. számú rendelettel az 1911. évre már előzőleg kiutalványozott államsegély felhasználása ügyében hoztam fel kell terjeszteni, az egyes tisztviselők pótlékának megállapítására vonatkozó részében felülvizsgálatom rendjén esetleg változtatás szenved: ezt a változtatást az ezuttal kiutalványozott államsegélyből engedélyezendő pótlékok számszerű megállapításánál is figyelembe kell venni és megfelelően érvényesíteni.

Végül megjegyzem, hogy a törvénytervezet az egyes városoknak az államsegélyből való további részletezésnél alapul veszi azokat a jellegzetes adatokat (vagyon, pótdát, az alkalmazottak illetményeit, az igénybevételek és igénybevehető erőforrások, a teherviselő képességet, a meglévő és hiányzó városi közintézményeket, a lakosság áldozatkészségét stb.) amelyek egymáshoz viszonyítása útján az egyes városoknak az állami támogatásra való rászaltságát, illetőleg azoknak anyagi erejét, mai fejlettségét és további fejlődőképességét feltüntetik. A törvénytervezet ezen alapulvát kívánom érvényre juttatni, midőn a harmadik millió koronából a kedvezőlenebb viszonyok között levő városokat — a rendelkezésre álló összes adatok és a méltánylást érdemlő körülmények beható mérlegelésével — aránylag nagyobb segélyben részesítem.

A városok jogosult érdekeinek kielégítéséről az államsegélyen kívül egyéb törvényhozási intézkedések kezdeményezésével, ezek között első sorban a városi rendőrségeknek korszerű fejlesztése útján óhajtok gondoskodni, ami pénzügyi kihatásában különösen a nagyobb és vagyonosabb városok szempontjából lényeges tehermentesítéssel fog járni. Budapest, 1911. évi dec. hó 22-én. *Héderváry s. k.*

(Miért, miért?)

És most még csak annyit. Ujhely 4500 koronára számított csak s kapott ötezet. Továbbá van egy tiszteletteljes kérésünk: miért feledkezett meg a város az államsegély szétosztásánál arról, hogy Ujhelyben van tüzoltóparancsnok s gazdasági felügyelő is?

♂ Színházban, bálban, estélyen Yes porcellán-puder a legjobban érvényesül. Városunkban mindentűt kapható 3 és 5 koronáért.

A forumról.

Bányay János kitüntetése.

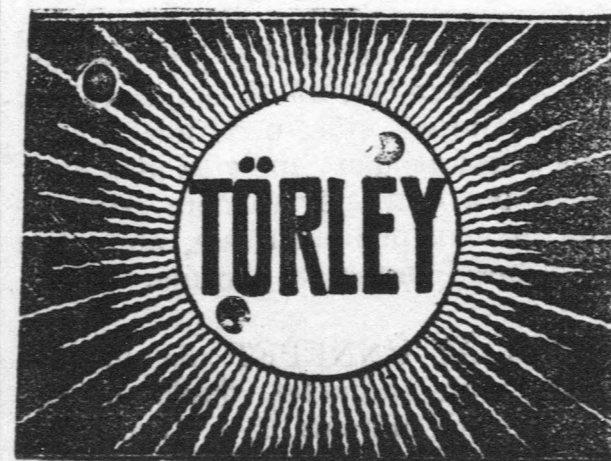
Örömmel vesszük a hirt, hogy Bányay János szerencsi gk. esperes plebános, c. kanonok legfelsőbb kitüntetésének jele: a Ferencz József-rend tiszti keresztje a vármegye főispánjához leérkezett. Ugy értesülünk továbbá, hogy az ünnepélyes átadás jövő hó közepén fog nagy ünnepélyek közt megtörténni Szerencsen az egész vidék lakosainak állás és felekezeti különbség nélkül való nagy öröme. Ebben az általános örömben mi is igaz melegséggel osztozunk és gratulálunk a derék egyházi férfiaknak. Bányay János talpig igaz, puritán férfi, élete munkássága mindig a legnemesebb intenciókkal való volt s hazafiai, egyházi és társadalmi tevékenysége, megbízhatósága joggal szerezte meg részére a közbecsülést és köztiszteletet. Hogy mily érdemesült ember Bányay János, élénken demonstrálja azt az a körülmény, hogy a sátoraljai helyi gk. főesperes-lelkész, Miklóssy István a Ferencz József-rendnek csak lovagkeresztjével lett kitüntetve. Ugyanezt szintén a közelmúltban nyerte el Ilnátkó Emil gk. plebános és ker. esperes, kinek közhasznú, társadalmi tevékenysége, egyháziassága, megbízhatósága szintén egy egész nagy vidék figyelmét keltve fel, közbecsülést és köztiszteletet aratott. Általán véve pedig igaz örömmel fejezzük ki ebből az alkalomból is a hazafias gk. klérus ezen kiváló férfainak fokozatos kitüntetése felett.

Bezárt iskola.

Csak a multkor esett meg, hogy a homonnai tanfelügyelői kirendeltség vezetője — mélyszégyen megdöbbenést keltve — jelentette, hogy a körzetében 180 községnek nincs még iskolája. És ehhez az adathoz, melyben szomorú jellegzetességgel vagyunk benne minden kulturális nyomorúságunknak a képe, megdöbbenően csatlakozik az az itt következő hír, melyet varannói tudósítónk juttatott hozzánk:

Pereszélyi István, a varannói áll. isk. gond. elnöke december hó 23-án bezáratta az öt tanerős iskolát január hónapra, mert se fára, se a szolga fizetésére ez ideig nem érkezett pénz a kultuszminisztertől. Eddig még huzta-halasztotta az igazgató, de tovább tűrni a nyomorúságot már nem lehetett. Nincs pénz iskolára, dacára több sürgős felterjesztésnek. Most hát megtörténhetik a botrány az áll. iskola furesa propagálására, hogy a gyermekek a fűtés és a szolga hiánya miatt januárban nem fognak tanulni.

Eddig szól a varannói hír. S a maga néhány mondatával is untig elégséges ahhoz, hogy megmozgasson minden illetékes tényezőt. Nem szabad annak bekövetkeznie, hogy Varannón egy egész hónapra át szüneteljen az iskola. Csak azért, mert holmi alakosságok miatt elakadt a fa és nem utalják a szolga fizetését. Hinni akarjuk s hisszük is, hogy a varannói nebulók nem fogják átvakációzni a januárt.

A város parlamentiéből.

Két napos közgyűlés. — A kereskedelmi iskola. — A főjegyző fizetése. — A vilanygyár és a város. — Egyéb ügyek.

— decz. 30.

Két napon át: csütörtök és péntek délután tanácskozott a város képviselőtestülete. És jellemző: amíg személyes érdekű ügyekről volt szó, addig ugyancsak sürven ülték körül a városatyák a zöldposztós asztalt, a mikor azonban az egyszerűbbnek tűnő ügyekre került sor, egy-két órát hagyva hátra — nyomban széjjel futott a t. képviselőtestület. Így esett azután meg, hogy amikor a kereskedelmi iskola szervezési szabályrendeletét kellett volna tárgyalnia a képviselőtestületnek, alig 15 városatyák akadt a tanácssteremben. Nem is tárgyalta a szabályrendeletet a közgyűlés, de megbízta a polgármestert, hogy azt szorosítottassa és osztassa szét előbb kellő tanulmányozhatóság végett a képviselőtestület tagjai között.

Pataky Miklós főjegyző 32 éve áll a város szolgálatában. Fáradhatatlan s lelkiismeretes munkájára való tekintettel azt javasolta a polgármester, hogy a fizetésének végleges rendezéséről a VIII. fizetési osztály 1. fokozatába soroztassék a főjegyző. A képviselőtestület az előterjesztéshez — a főjegyző érdemeinek elismerésül — hozzá is járult, az új fizetési fokozat hatályát 1911-re visszamenőlegesen is megállapította és névszerinti szavazással azt is kimondta, hogy a határozata csak birtokos kívül felelősséget hordozhat.

A jogügyi bizottság megállapította, hogy a városnak a villanytársulattól a fogyasztott villanyáram után 22%-os kezdemény jár. A közgyűlés hozzájárult a jogügyi bizottság állásfoglalásához és elutasította a villanygyárnak azon felelősségeit is, melyeket a város tanácsa által reá kirótt 280 kor. pénzbírság ellen adott be. Hozzájárult a képviselőtestület a tanács azon előterjesztéséhez, hogy Dókus Gyulának, a város diszpolgárának areképét Halász-Hradil Elemér festőművésszel festesse meg 550 kor. ért. A polgármester azon kérelmének, hogy működési pótléka személyi pótlékká minősítették át, eleget tett a közgyűlés. Schmidt Lajos rendőrkapitányt egy névtelen följelentés azzal vádolta meg, hogy elhagyja évülni a kihágási ügyeket. Az alispán megindította a rendőrkapitány ellen a fegyelmi eljárást, azonban beigazolást nyert, hogy a névtelen levél vádjai nem igazak, mire az alispán beszűntette a fegyelmit. A képviselőtestület tudomásul vette az alispán véghatározatát. A sárospataki közbirtokosság a város erdeiből egy részt meg akar vásárolni, a képviselőtestület azonban nem hajlandó az erdeiből egy tapodtat sem eladni. A Fekete Ödön elleni perben az egyezségi összeg kifizetése céljából 13 ezer koronát váltó útján vett fel a tanács, három nap múlva azonban beváltotta a váltót. Kamat címén 25 kor. költség merült fel. A képviselőtestület a tanács intézkedését tudomásul vette. Schmidt Lajos rendőrkapitány fizetését 2900 kor.-ról 3200 koronára emelte fel a képviselőtestület. Bényey Dániel napidíja 3 koronára emeltetett föl, Mitrik Mihály közgyámknak meg 100 kor. fizetési előleget engedett el a képviselőtestület. Dr. Buza Barna a mult évi képviselőválasztás alkalmával nagyobb mennyiségű bort hozatott be a város területére, anélkül azonban, hogy azt a borfogyasztási adó kivétele céljából bejelentette volna. Buza Barna arra kérte a képviselőtestület, hogy a borfogyasztási adót utólagosan fizethessék meg és önmaga 50 kor. önbírságot ajánlott fel. A képviselőtestület hozzájárult a Buza kérelméhez. Az 1912. évi virilisek névjegyzékét újabb kiigazítás végett visszaadta a képviselőtestület az összeíró küldöttségnek.

A városhoz újabb érkezett 5000 kor. államsegély felosztására vonatkozóan azt határozta a közgyűlés, hogy az a régi módon osztassék ki, úgy azonban, hogy a két közigazg. gyakornok is részesedjék abból. Fonyi Zoltán napidíját 2 kor. 50 fil.-re emelte fel a képviselőtestület, Landerberger Sándor kertész korpótlék iránti kérelmének eleget tett a közgyűlés. Kimondotta a képviselőtestület, hogy a Szemere-utcának kivilágítása tárgyában rövidesen fog intézkedni.

Három fegyelmi

és az ujságiró.

Polgármester ur,

a csütörtöki városi gyűlésen — egyik hivatalos irásában — azt emlegette, hogy azokról a fegyelmi eljárásokról, amiket a nagytekintetű vármegye akasztott az Önök nyakába, némely urak lélekszakadva, ekszpresszgyorsan értesítették a fővárosi sajtót. És ahogy ezt emlegette a Polgármester ur, rengeteg malicia akadt a sorai közt és lehetetlen volt, hogy észre ne vegye az ember az indignálódást, azt a tulajdortt érzékenységet, mely büszkén, sok kemény göggel horkant fel, amiért a magyar sajtó eléggé vakmerő volt és tudomást mert venni arról, hogy Ujhelyben — három városi urnak fegyelmi ügye akadt.

A Polgármester ur „némely urakat” emlegetett az irásában és valami olyasformát sejtetett ki a mondataiból, hogy ime kaphatók „némely urak” még arra is, hogy ország-világ előtt rontsák — a fegyelmi eljárásokról való híreket — Ujhely hitelét. Hát hogy egészen fölöslegesül senkít se érjen a gyanu és nehogy esetleg ne ártatlan urak melléne szegződjenek neki a városi urak neheztelés: illő tisztelettel adom a Polgármester ur értékre, azokat a híreket én juttattam fel a fővárosi lapokhoz. Objektíven, igaz tárgyilagossággal és ha esetleg — mire azok a hírek napvilágot láttak — egyik-másik részletük elferdült, annak odiumát a pesti műhelyek lelkiismeretén tessék keresni.

Polgármester ur, amikor csütörtökön neszelő fölül figyeltem azokra, a mondatokra, melyekkel a „némely urakat” kívánta letárgyalni, akaratlanul is de kellett, hogy eszembe jusson a régi anekdóta. A polgármester ur ismeri minden bizonynyal: a férj kidobja a diványt, mert egy gyanútan percben épp akkor toppant a szobába, amikor kedves nője öngyámsága egy ifju huszár tiszttel törtélt a hitvesi hűséget — a diványon. Az urak odalenn a városházán olyasmit csinálnak, ami kihívja maga ellen a vármegye igazságérzetét, a vármegye elrendeli önkön ellen a fegyelmit és akkor Ön, Polgármester ur arra az ujságiróra akar huszonöt vetetni, aki semmi egyebet nem csinált, minthogy megírta magukat a meztelen, pusztá tényeket. Polgármester ur, hát megint a diványának kell bühödnie? De hogy mélyebb hurokat pengessünk: higgye el Polgármester ur, százszor szivesebben írnám én azt meg, hogy a vármegye aranyos ordókkal akarja felcifrátatni a város három vezető tisztviselőjét, mint hogy fegyelmit rendelt el ellenük. És valami hetvenkedő örömmel — himnuszos ütemekre lendülve — fogna a toll a papiroson, ha arról kellene számot adnia, hogy az ujhelyi városházán minden esendő és a legtokéletesebb teljességgel virul a közigazgatási rend. Hát mondja Polgármester ur: megirhatom én ezt? Önnek, Polgármester ur az a kötelessége, hogy vigyázzon a városházára, nekem meg az, hogy számot adjak minden olyasmiról, amihez a nyilvános érdeklődésnek jussa van. És ott a hangsúly: úgy kell ellátunk a kötelességeinket, hogy fegyelmit ne kaphassunk érte. S én nem is fogok. Azután meg mit irtam meg?

Azt, hogy a vármegye közigazgatási bizottsága Ön ellen Polgármester ur s két tisztviselőtársra ellen elrendelte a fegyelmi eljárást. Igaz-e ez vagy sem? Nem elég súlyos szimptoma e ez a tény ahhoz, hogy az ember ne dughasson vattát a füleibe és kénytelen-kelletlen, de kell, hogy számot adjon arról a három fegyelmiről? Ugy-e hogy az. Hát akkor mi értelme van a Polgármester ur haragos felbuzdulásának?

Es hogy megirtam ezt a pár sort — higgye el Polgármester ur — nem olesó érzékenykedés ez. Nincs is semmi más célja, minthogy hagyjuk ki az újságíró a játékból. Az a tou: — a város érdeke legyen. És azt is higgye el a Polgármester ur, az újságíró lesz az első ember, aki lelkesen, bizó s igaz hittel fogja köszönteni, ha a város fejlődésért való eredményeket tud majd felsorakoztatni argumentumul önönmaga mellett. Nem fog akkor hallgatni, de nem hallgathat most sem, mikor minden eredmény egyelőre csak — többrendbeli fegyelmi eljárás.

Roboz Hugó.

Negyvenharmadik

évét kezdi a jövő esztendővel a Zemplén. 42 hosszú, küzdelmes év a vármegye érdekeinek szolgálatában: ez a mult marad el a Zemplén mögött, most amikor az élete sorának negyvenharmadik mesgyéjét kezdi szántani. Harc a mindannyiunk javáért és folytonosan való, lelkiösmeretes munka a holnapért: ez volt a Zemplén programja és amikor újból kérő szóval állunk a nyilvánosság elé, ma sem tudunk mást mondani.

Rendíthetetlen hit a politikai hatvanhét igazában, igaz s izzó nemzeti érzés és elszánt készség arra, hogy a kulturális és közgazdasági Magyarországot erőssé, diadalmassá kell növelnünk: — ez a

ZEMPLEN

hitvallása. Önzetlen akaratu szolgálja a vármegye érdekeinek s mindenkoron elszánt harciosa minden olyan igyekvésnek, mely a közjót tudja a legelső kötelességének. Szívesen s igaz készséggel állunk a rendelkezésére minden becsületes elhatározásnak és a harc-vonalban az első között akarunk lenni mindig, amikor ennek a vármegyének és ennek a városnak az érdekeiért kell sikraszállnunk

A ZEMPLEN

zsurnalisztikailag is fokozottan, sokszoros erővel kívánja nyújtani az olvasóközönségnek mindazt, amit a nyilvánosság a gondosan szerkesztett, lelkiösmeretes vidéki újsággal szemben joggal követelhet meg. A közléseink megbízhatóak s mindig objektíven adnak számot a vármegye eseményeiről, a riportjaink frissek és gyorsak és éber szemekkel figyelünk arra, hogy a hasábjainkra semmi olyan ne tévedjen, amit a tisztességes újságírásnak távol kell tartania magától.

Ez volt a programunk a multban és ez marad a jövőben is.

A negyed év alkalmából felkérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, nemkülömben azokat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, hogy lapunk mai számához csatolt utalványon az előfizetést megújítani, illetőleg hátrálékait beküldeni sziveskedjenek, nehogy lapunk további küldésében akadályozva legyünk.

A tokaji dráma.

A férj vallomása.

A tokaji dráma körül még nem ült el a szóbeszéd. Ennek a véres, halálos szerelemnek még eleven erővel zeng a visszhangja s nap-nap után kerülnek a nyilvánosság elé olyan írások, melyek mind markánsabban világítanak bele abba a tragédiába, ami egy enyhe napsütésű, ragyogó őszi napon Tokajban adott munkát a revolvernek.

„Az Est” aradi tudósítója megtudta, hogy a férj: Gyöngyössy Lajos az aradmegyei Medgyesegyházán tartózkodott hetekig a nővérénél, Gyöngyössy Erzsébet postamesterónél, a kinek a szomorúság napjaiban elmondta mindazokat a dolgokat, amelyeket eddig még elő embernek nem tárt fel. A tokaji vizsgálóbíró ugyanis megkereste az aradi vizsgálóbíró, hogy halgassa ki Gyöngyössy a dráma körülményeiről. Mikor Aradon ki akarták hallgatni, akkorra a jegyző már elutazott a megyéből és ott ma se tudják, hogy az ország mely részén van, vagy mikor ment vissza Tokajba. A nővérének azonban elmondta mindazt, amit a vizsgálóbíróknak nem, hanem olyan lénynek szoktunk feltárni, akihez testvéri szeretettel vonzódnak s aki előtt megnyílik a lelkiük.

Amikor Gyöngyössy Erzsébet megkérdezte a szomorú férfitől, hogy hitvese nem mondotta-e el a dráma elzmenyeit a halálos ágyán, — a jegyző ezt felelte:

— Reggeltől késő estig élt szegény feleségem s a halál pillanatáig öntudatánál volt. Geőcze állandóan üldözött szerelmével — suttogta. Már hónapokkal ezeltől agyonlövésseel fenyegetett, ha el nem hagyok téged és nem megyek vele Afrikába. Én nem törődtem a fenyegetésével, nem hittem, hogy beváltja.

— Miért nem figyelmeztettél engem ezekre a fenyegetésekre? — kérdeztem a haladó nőt.

— Nem mertem szólni, féltem a botránytól, azt hittem, te nem fogsz engem ártatlannak tartani. Féltem a válópórtól.

Azt is beszélték, hogy Niedermüller állatorvos sűrűn járt a jegyző házához s Geőcze ettől is féltette szerelmét. Erről Gyöngyössy ezt mondta a nővérének:

— Niedermüller a legjellemesebb ember, akit valaha ismertem. Amikor a városban arról kezdtek pletykálni, hogy a feleségemnek udvarol, ő azt mondta a feleségemnek, hogy bármennyire sajnálja is, de el fog maradni a házuktól, mert nem akarja az oktalan pletykákkal megzavarni családi boldogságunkat. Attól fogva hiába hívtam uszonára, vagy vacsorára, kitért a meghívás elől.

Tudvalevő, hogy Geőcze István, mielőtt a gyilkosságot elkövette, három levelet írt, melyek közül egy Gyöngyössy Lászlónak szolt.

— Nem bontottam fel a levelet,

— mondta a jegyző a nővérének — nem voltam rá kíváncsi. Átadtam a szolgabíróknak s azt mondtam, ha Geőcze meghal, akkor égesse el a levelet, ha életben marad, természetesen át kell adni a vizsgálóbíróknak.

Azután a bolgotalan fiatal asszony legutolsó perceiről beszélt a férj. Mielőtt a halál letakarta volna Gyöngyössy szemét, esdő szóval mondta az urának:

— Örizz meg szeretettel az emlékemet és bocsáss meg nekem...

Gyöngyössy jegyző nővére többek közt azt is megkérdezte bátyjától, hogy érdeklődött-e feleségénél az iránt, vajjon közte és Geőcze közt volt-e bizalmasabb viszony. A jegyző ezt felelte:

— Nem kérdeztem meg tőle, mert nem akartam fársztani. Annyit azonban mondtott feleségem, hogy nem szerette Geőczét, sőt ugyszólván ellenszenvet érzett iránta, de éppen ez a hideg tartózkodás vonzotta a férfit és ez okozta a tragédiát.

Ezt mondtotta a férj. S van még egy nagyon beszédes részlet. — A Zemplén föltétlen hitelt érdemlő, megbízható helyről arról értesül, hogy

Geőcze a gyilkosságot megelőző estén halálra kereste az állatorvost. Le akarta löni és a szinte már öntudatlanul egzaltált ember fegyverrel ólálkodott órákon át az állatorvos lakása körül.

És ez a részlet utig beszédes abhoz, hogy a tokaji dráma minden részletére ráömöljön a világosság.

♂ **Ha kedves az élete, tartsa** rendben az emésztőszerveit, mert a legtöbb betegségnek a rossz gyomor és a rendetlen emésztés az alapoka. A gyomor rendbentartására az orvosok egybehangzó véleménye szerint páratlanul áll hatására nézve a természetes **Ferencz József-keserűviz**, mely kíméletes, gyors és biztos hatása által tűnik ki s melynek ezért egy háztartásban sem szabadna hiányozni. A legesekélyebb gyomorrontás esetében is fél borospohányi valódi **Ferencz-József-keserűvizet** kell meginni, hogy a nagyobb bajnak elejét vegyék.

HIREK.

Az új esztendő.

AZ ÚJ ÉV új héttel kezdődik, január elseje, mely már bevett ünnepnap, hétfőre esik. Első hét utolsó hétköznapja megint ünnep, szombaton, január 6-án van Vízkereszt és így az első héten mindjárt kettős ünnep van, szombat, vasárnap, a farsang és az újesztendő tehát jól kezdődik. Remélhetőleg jól folytatódik és jól is végződik, hiszen elég hosszú lesz hozzá, hogy a mulató világ kimulassa magát. Közél két héttel később, február 20-án lesz huszadik keddje, hat szombatja, ugyanennyi vasárnapja lesz a farsanguak és február elsején, csütörtökön még egy ünnepnap előtti estéje mulatsági alkalma, a péntekre, február 2-ra eső állandó ünnep, Gyertyaszentelő Boldogasszony előtt.

Február multával a jövő esztendőben a szökőév miatt egyszerre két nappal jutnak előre a dátumok, március idusa például, mely az idén szerdai napra esett, jövőre nem csütörtökön, hanem pénteken lesz, aminek a 29 napos február az okozója.

EZT AZ ÜNNEPÉT megint két munkaszünetes dupla ünnepnap követi, március 25-e, Gyümölcsoltó Boldogasszony hétfőre esik az új

esztendőben. Március 31-ike Palmaram, a virágok vasárnapja és az ezt követő vasárnapon és hétfőn, április 7-ik és 8-ik napján van husvét ünnepe.

Pünkösöd május 26-ik és 27-ik napjára esik, ezt május 16-án Aldoző csütörtök ünnepe előzi meg és június 6-án Urnapja követi. Június végén megint kettős ünnep lesz, 29-e, Péter Pál napja esik szombatra.

HÉT HÉTEN át nincsen ünnep, egészen aug. 15-ig, Nagyboldogasszony napjáig, mely csütörtökre esik az új esztendőben, öt nappal később. aug. 20-án pedig kedden lesz Szent István napja, a mi nemzeti ünnepünk.

A sok kettős ünnep előnyéért egy nap veszteség éri a piros betűs napokat szerető embereket. Kisasszony napján, mert szept. 8-a vasárnapra esik. Közben nov. 1-én, pénteken lesz Mindenszentek ünnepe. Az új esztendő utolsó katolikus ünnepe: Karácsony a jövő esztendőben szerdára és csütörtökre esik.

— **Boldog új évet.** Az ujévi gratulációk megváltása címén 50 koronát gyűjtöttünk össze az ujévi árvaház javára. E helyen küldik új évi üdvözléseiket barátaiknak, hiveiknek s jóismerőseiknek: Zemplén szerkesztősége és kiadóhivatala, Ihatók Emil (Gálszécs), Dános Miklós, Dongó Gy. Géza, Derék Gyula, Guttman Mór, dr. Rosenthal Sándor, Vass József, Zvolinszky Lajos, dr. Kende Miksa (Gálszécs), Füzesséry Gyula (Mocsár) s dr. Nyomárkay Ödön.

— **Az ujévi üdvözlések megváltása.** Ujabbban e címen a következő adományokat vettük: Derék Gyula Mád, Guttman Mór 10—10 kor., dr. Rosenthal Sándor 5 kor., Vass József 3 kor., Zvolinszky Lajos, dr. Kende Miksa Gálszécs, Füzesséry Gyula Mocsár, dr. Nyomárkay Ödön 2—2 kor.

— **Áthelyezés.** A MÁV. igazgatósága *Federit* Náthán sátoraljauj helyi államvasúti mérnököt további szolgáltatásra Budapestre az igazgatóság pályafenntartási főosztályába rendelte be.

— **Az árvaház karácsonya.** Az „Arvaház” idei karácsony fájához adományokkal hozzájárultak: Zinner Henrikné 10 kor.-val, különböző adományokkal: Bernáth Aladár, Blámenfeld Jenő, Behyna Kálmán, Bilanovics P., Bokor József, Dókus Gyuláné, Dolozselek Albert, Frid Vilmos, Goldstein Márton, Gottlieb Ignác, Guttman Mór, Gyarmaty Béla, Hornyay Ferenczné, Hornyay Béláné, Kun Sománé, Meczner Béláné, Nyomárkay Ödön, Polgár Sámuel, Szegő Sándorné, Szántó Mór, Weisz Emil, Zinner Jolánka urnók s urak mely jószívű adományukért hálás köszönetet mond az Arvaház elnöksége.

— **A Karolineum szegény gyermekel.** A „Karolineum” ez évi gyermekfelruházó ünnepélye f. hó 22-én folyt le a szokottnál is nagyobb érdeklődés mellett. Az intézet nagyszámú, a melynek közepén hatalmas karácsonyfa állott, nagy és előkelő közönség töltötte meg. Az ünnepélyt a népiszólások éneke nyitotta meg, utána alkalmi szavaltat, majd a kis népiszólás leánykák által előadott ügyes karácsonyi játék következett, a melynek leghálásabb publikuma természetesen a felruházó gyermekmeksereg volt. Az ünnepélyt az ajándékok kiosztása fejezte be. 30 fiu- és 45 leánygyermek kapott felszruhát, cipőt s aminek legjobban örültek, cukrot és más apróságot. Az intézet vezetősége a szíves adakozók tájékoztatására a gyűjtés eredményéről a következőkben számol be. A kiosztott ruhaneműk és ajándékok értéke — természetesen a beküldött adományokon kívül — 452 K. 87 f., amely a gyűjtésből nyert fedezetet és pedig: Szabó Ilma és Gizella és Hankos Ida

gyűjtő-ívén összegyűlt 82 K., Bodnár Elza és Augusztyni Ella gyűjtő-ívén 41 K. 20 f., Balogh Mariska, Ilonka, Boriska gyűjtő-ívén 29 K., Kaselyák Etelka és Rubis Ilona gyűjtése 30 K. 30 f., Kottik Erzsike és Juliska gyűjtése a dohánygyárban 48 K. 17 f., a városban 42 K. 20 f., Micskey Eva gyűjtése 6 K., Polturák Margit gyűjtése 24 K. Gyűjtő-íven kívül 150 K., összesen 452 K. 87 fill. A gyűjtéshez nagyobb összeggel járultak gr. Wallis Gyuláné 100 K., Ambrózy Nándor 20 K., Bessenyei István 20 K., dr. Chudovszky Mór 20 K., Láczy Elekné 10 K., Kincsesy Péter 10 K., Klein Pál 10 K. stb. Azonkívül Láczy Elekné, Zettin Ignác, Gyarmathy Béla, Behyna testvérek, Micskey Évi cukrot és karácsonya díszítésére különféle apróságokat, Szabó Ilma és Gizella pedig 2 öltözet ruhát s továbbá sokan névtelenül is kisebb-nagyobb értékű ruhadarabokat adományoztak. A nagylelkű adakozóknak adományaiért, a Mária-kongregáció tagjainak a gyűjtésben és a ruhák varrásában kifejtett fáradozásaiért a szegény gyermekek nevében hálás köszönetet mond a „Karolineum” vezetősége.

— A Kazinczy körből. A „Kazinczy kör” 1912. január 7-én estélyt tart 6 órakor a vármegyeháza nagytermében, mely alkalommal Oppitz Sándor fogja vetített képekben bemutatni olaszországi utjának egyes részleteit. Már most felhívjuk a kör tagjait s a közönség figyelmét ez előadásra, mely a tagoknak ingyenes, míg nem tagok 50 fillér belépő díjat fizetnek.

— A betörőkirály. Pleskó Gézával, hét vármegye elvetemedett, cinikus, veszedelmes betörőjével a nyomozó közegek végeztek. Majdnem három teljes héten keresztül nyomozott egész Kelet-Magyarország csendőrsége és rendőrsége. A fáradságtalan munkának eredménye az, hogy Pleskóra tizenegy rendbeli betöréses lopás derült ki. A betörő mind a tizenegyet bevallootta. A csendőrök bejárták Pleskóval egész Felsőmagyarországot s Erdélyt. Maga a betörő vezette a csendőröket gazdaságainak színhelyére. — Pénteken befejezték a nyomozást. A tizenegy betörésen kívül kiderült Pleskóra az is, hogy katonaszökevény. Eppen azért nem adhatták át az ügyészségnek, hanem a katonai hatóságnak. Szombaton indult erős csendőri fedezettel Kassára, a hadbírószághoz. Csak hogy van még egy bökkenő. Pleskó ugyanis beteg. Epen a betegsége volt a nyomozás egyik segítője. Természetes, hogy a nyomozás alatt nem értek rá betegségét gyógyítani, úgy hogy Pleskó most tulajdonképpen a rabkórházba kerül. A csendőrök a nyomozás és kihallgatások alatt sűrű célzásokból azt vették ki, hogy Pleskó szökésben löri a fejét. Eppen ezért figyelmessé tették a rabkórház személyzetét Pleskóra, mint különösen becses rabra, a kire fokozottan kell vigyázni.

— Haladás a fényképészet terén. Mintegy kötelességet vélünk teljesíteni akkor, amidőn a műértő nagyérdemű közönségünk figyelmét felhívjuk a *Dunky fivérek* es. kir. udvari fényképészek utódai műterméből kikerült új *modern* fényképekre, amelyek eddig csakis néhány elsőrendű fővárosi műteremben készültek, s most ezen cég a külföldtől elsajátított modern eljárás szerint készült képekből egy kiállítás rendezett, amely kiállítás megtekinthető Kerekes Pál kirakatában, ahol remek kiállítású keretek is beszerezhetők.

— Rabló barát. Hodermanszki János zemplénmegyei földműves e napokban érkezett Kassára. Nagy útról jött. A messze Amerikából. És mint ilyenkor szokás, egy kis „hazaira”, jóféle pálinkára a Kossuth-utcaán levő „Pannónia szállodának” csufolt lebuja betért, ahol egy ismeretlen emberrel megismerkedett.

Az ismeretségből ivás lett és ebből pedig berugas. Hodermanszki annyira berugott, hogy azt sem tudta, hogy Amerikában, vagy Magyarországon van. Ilyen állapotban az utcára kiment, de vesztére, mert az albarát utána sompolygott, hátulról megfogta és a zsebében levő 180 koronáját kilopva, elmenekült. A póruljárt amerikai rendőrségre támaszkodott és ott megtette panaszát. A kiküldött detektívek megállapították, hogy az albarát a rablott pénzen Budapestre jegyet váltott és az 1 óra 25 percek induló vonattal el is utazott. A rendőrség azonnal körtáviratokat menesztett és a rablott Kostyó János személyében Forrócsen a beérkezett vonaton a csendőrség elfogta.

— A mulató Homonna. A „Homonnai kereskedelmi kör” 1911. december 31-én saját helyiségeiben könyvtára javára műsoros estélyt rendez, Korngut Elza, Lutvak Mariska, Rosenberg Margit, Katzer József, dr. Rosenberg Mór és Sugár Andor közreműködésével. Belépti díj: személyjegy 2 korona, családijegy 5 korona. Kezdeté 7/9 órakor.

— A tőketerebesi óvoda ünnepe. A tőketerebesi óvoda karácsony napját igaz bensőséggel ünnepelte meg. Az ünnepen megjelent gróf Andrássy Gyuláné is. A csöppnyi emberkének karácsonyi játékokat adtak elő és csapogó, kedves mulatozásuk mélyen belenyúlt a délutáni órákba. — Gróf Andrássy Gyuláné mintegy 300 gyermeket örvendeztetett meg ajándékkal s a nevetgélő, vidám kis sereg igaz szóval köszönte meg a karácsonyi megemlékezést a nemes mágnás asszonynak.

— Hitközségi adókiivetés. A sátoraljaujhelyi statusquo izr. törzshitközség adókiivető bizottsága munkáját elvégezvén, az 1912-ik igazgatási évre szóló hitk. és isk. adókiivetési lajstrom folyó december hó 31-től bezárólag 1912. évi január hó 7-ig a titkári hivatalban közszemlére tette. Az újjornnan felvett hitk. tagok és azok, kiknek adója emeltetett, a kiivető bizottság megállapításáról írásbeli értesítést kapnak. Netaláni felszólalások szóval vagy írásban ugyanazon határidőig ugyancsak a titkári hivatalban jelntendő be. Elkésett felszólalás figyelembe nem jöhet.

— A szerelmes cseléd. Lehner Kálmán Kossuth-utcai fűszerkereskedőnél szolgált Brunzski Mária. A 18 éves cselédleányt szerelmi bánat érte, fegyvert fogott hát tegnap délelőtt és a bal melle táján magára lött. A sérülése súlyos. Beszállították a kórházba.

— Lopnak a vasuton. Özv. Grósz Hermanné Budapestről jött haza, Sátoraljaujhelybe. A vonaton, Bodrogkeresztúr és Újhely között ellopták a pénztárcáját, melyben 500 korona készpénz volt. A rendőrség megindította a nyomozást. Kétségtelen, hogy újból notorius utazótolvajok szállították meg a budapest-sátoraljaujhelyi vonalat.

— Csödtömög vétel. Özv. Wessely Mórné a vb. Klein és Tomka férfi és gyermekruha raktárt a csödtömög-től megvette és tudomásunk szerint az egész raktárt kiárusítani fogja.

— A Nagyszabasi Földhitelezési daczára mostani rossz pénzvizonyoknak most is a régi 4 1/2% kamat alapon nyújt törlesztéses jelzálog kölcsönökét földbirtokra, házra és építkezések megbízásokat elfogad Sátoraljaujhely Fő-tér 18. Szent-Györgyi és Keleti cég.

— Ön magának ellensége az, aki nem a „Milltelep”-ről, Nagyörsz kérés ajánlatot szőlő-oltványokról és amerikai szőlővesszőkről.

Szemgyógyintézet van Miskolcon.

A kulisszák mögöl.

Az ingyen fiakker. — Mikor az ajtó nyitva marad. — A fekete kemény kalap.

A mindig jókedvű Korda Sándor — a színtársulat rokonszenves baritonéneke — beszélte el, hogy hogyan fiakerezett ő be teljesen ingyen az újhelyi vasuti állomásról megérkezésekor.

— Tudja, elkésve érkeztem a társulat után, csak este értem a Újhelybe, s képzelje, a papírpénzemet véletlenül Eperjessen felejtettem. Ezt azonban csak akkor vettem észre, amikor már az újhelyi színház elé ért a kocsis. Szerencsére egy mentő ötletem támadt s ijedt pofával így szóltam a kocsisnak:

— Gyujtson csak egy gyufát gyorsan, mert a kocsijában elejtettem egy huszkoronás aranyat!

— Azonnal, — szólt a kocsis, és a lovak közé csapva, elvágtatott.

A társulat sztárjáról: gróf Csáky Barna Manciról volt szó. Folyt a koantró s más drága *likör* a kávéházi asztalon, amikor egy csupasz-képű, ifju dur — sokat lábatlanodik a színpalak között — erősen racsolva kezdte mesélni.

— Vége volt az első felvonásnak. Kinn a nézőtéren még zuggott a taps s a grófnő sietve, nagy sebbel-lobbal szaladt föl az öltözőjébe. Utána siettem és épp akorra értem oda, amikor már besurrant az öltözőbe. Az ajtó egy kissé nyitva maradt és én egy keskeny, alig két három ujni résen lestem utána. A grófnő vetkőzni kezdett. Először a selyembluz került le róla. Es a vakítóan fehér, gömbölyű két karja, a hőszin nyaka ötlött a szemembe. Csupa szikrázó fehérség volt minden. Aztán a szoknyára került a sor és egyéb csipkés, diszkrét ruhadarabokra. Szinte káprázott a szemem, mintha egy mesebeli álom varázslott volna elém. Csupa édes, kacagó rózsaszínűség az a nő. S ott áll egy száll ingben. Es az ing...

— No és az ing — veti itt közbe ingerülten, mohó indiskrécióval az egyik hallgató — no és... mi volt az alatt?

— Az alatt? — kérdi a világ legjámorabb, legártatlanabb hangján a mesélő. — Az alatt fölönás-köz lévén, szünet volt.

A társulat két karéneke se beszélget a kávéház művészatalánál.

— En nem értem, — mondja az egyik — hogy tudsz te annyira vigyázni az öltözékedre! Te se vagy gazdagabb ember, mint én és én mindig úgy nézek ki melletted, mint egy koldus.

— Hja barátom, — feleli a másik — ha neked fogalmad volna arról, hogyan övom én ruhámat, cipőmet, kalapomat! Nézd például ezt a fekete keménykalapomat. Látd? Négy évvel ezelőtt vettem, igaz, hogy jó cégnél, hatszor vasaltattam, kétszer én magam tettem rá új szalagot, kétszer ujsza béleltem és egyszer, most nemrég a kávéházban — elcsereletem egy vadonatúj kalappal.

SZÍNHÁZ ÉS ZENE.

** Premierek. Két premier: — és semmivel sem találtak kevesebb érdeklődésre, mint amennyit megérdemelték. Az eszemadta — egy osztrák operett — csütörtökön került színre és minden részvét nélkül szendereggett jobblétre. Edeskes, kedves muzsikája dolog, ahhoz azonban kevés, hogy életet önthessen az egyébként nyápic, nagyon gyöngvévé nőtt üvegközi virágba. A darabon az se segíthetett, hogy a címszerepben gróf Csáky Barna Mancit küldte hadba minden graicizitását s minden szimpatikus

elevenességét a sikerért. A szereplők egyébként mindannyian ügyesen állották meg a helyüket s a közönség egyik-másik szám után a tapssal sem fukarkodott. — Tegnap este ifjúkórunkból való rettenhetetlen ismerősünk: a jó öreg Sztróff Mihály invitálta színházba a publikumot. Káprázató, nagystilű látványosságnak készült ez a darab és a dolognak éppen ez a része sikkaft el az újhelyi színpadon. Szegényes — itt-ott névettető volt s ugyanígy hatott maga az előadás is. Ha van valami, amit elismerően kell a tollnak lejegyeznie, az az, hogy egy 40 méter hosszú vándordiszkó bravurosan, komoly értékekkel festett meg a társulat egyik igyekvő színészbere: *Harsányi József*. A közönség egyébként erősen unatkozott és megnyugodva lélekedett fel, amikor 11 óra tájban utolsósor gördült le a függöny.

** Reprizek. A bőven adott újdonságok mellett — néhány ügyesen megválogatott repriz is tarkítja hétről-hétre a repertoárt. A mult szombaton Lengyel Menyhért megírázó színműve a *Tajfun*, szerdán meg Földes Imre pompás, ödöklő szatirájú darabja: a *Kuruzsló* került sorra. Mindkét előadás eleven s kerekded volt: az érdeklődés élén Kovács Mariska és Nagy Sándor alakításai állottak. Kovács Mariska igyekvő színésznő: frissen ömlik a színjátékos ereje és melegen, sok finom érzelmességgel villan ki minden alakítása mögül az intelligencia, a mesterségben való elmélyedés. Nagy Sándorról papírra tettük már a mondanivalóinkat: komoly, izmos művészbem. — S kifogástalanul mozogtak köröttük a deszkák a többiek, a színpad valamennyie. — Hétfőn a *Tötleány* Amerikában s kedden az *Aranylakadalm* került színre zsufolt házak előtt. Az újhelyi színpad természetesen kevés ahhoz, hogy az ilyen fajta látványosságokat a maguk görög tüzes, sokszínű változatosságában elevenítse meg: mindkét előadás erősen siralmas is volt és sokkal készületlenebbül, annyira meztelen stíussal került a publikum elé, hogy kedvünk még messziről sem telhetett bennük.

IRODALOM.

Magyarország Cimeres Könyve

(Liber Armorum Hungariae.)

Ezt a kettős címet viseli homlokán az a hatalmas magyar cimertani mű, melynek első (ez évi november havi) füzeté e napokban került a karácsonyi könyvpiacon. A vármegyei törvényhatósági levéltárosok, hivatalaik szerint a hazai cimertani, gazdagnak éppen nem mondható irodalom föllendítésére is hivatott ahhoz értő szakértők egyesült buzgóságának szép műve, a heraldikának pedig Európában pártját ritkító remek alkotása ez a *Magyarország Cimeres Könyve*, melyhez az *Előszó*-t, reméljük, hogy a maga nemében úttörő „Liber”-nek szerencsés útlevelét is, *Andrássy Gyula gróf* írta, akinek státusférfi mély meggyőződése, hogy: „Múltunkkal kultusz kell füzünk”; aki maga is elősmeri ugyan, hogy „a cimerek pusztá külsőségek”, de azok „történelméhez dicső emlékek is szövednek.” A *Magyarország Cimeres Könyvének* szerkesztőit (kik mind a nyolcan igaz magyar lelkiülettű szakemberek) és a könyvnek pártoló közönségét így lelkesíti és buzdítja a nemes gróf az *Előszó*-ban: „Az a generáció, amelynek lelki szemei előtt élénken áll nemzete sorsüldözött múltja, az minden bizonylan minden lehetőt meg fog tenni, hogy fájának hosszú életfonalá ne az ő kezei közt szakadjon meg; hogy ne ő pocskolja el azt a tőkét, amelyet számtalan korábbi generáció gyűjtött össze.” Biz aranyigazságok ezek! Véd kebledbe magyar, szives olvasó és hagy örököl fiaidnak, azok fiaiak és leányainak is. *Magyarország Cimeres Könyvének* ez az első füzeté, 1—16 táblán, orszá-

gunk nemzeti címerét (a nagy, közép és kis címet) továbbá a vármegyék címereit (a 2—8 táblákon) végre pedig „Magyarország nemes családainak címerei“ sorából (a 9—16 táblákon) az **Ádron—Ádám** családok címereit, majdnem mindeniknek képét pompás színnyomatban (kék, piros, zöld és sárga chromolithographiában) mutatja be, — azokat, amelyeknek cimerrajzai csak pecsétlenyomatokban maradtak fenn korunkig, piros színnyomatban (ilyenek az **Abády, Abódy, Ábrahám** stb. családok címerei) kettőt pedig, az **Ábrahámfalvy** és az **Ábrahámfy** családoknak nemesi cimerrajzait, amelyeknek pecsétlenyomatai ostyába sajtoltva, ú. n. „oblata“-ban örökültek korunkra, igen pasztikus fehér-fekete szintelen karcokban.

„Magyarország Címeres Könyvé“ből ha kész lesz (tizenötévig tartó munkabírás és ernyedetlen pártfogás kell hozzá!) **huszonhatezer magyar nemes család** címerével ösmerkedik meg kis országunk és nagy világ.

Egy-egy füzet ára öt korona. Az évi előfizetés ötven korona. Minden hónapban jelenik meg egy-egy füzet. Méltán megérdemli a közpártfogást, melybe melegen ajánljuk!

Magyar Hirlap. Rossz időket élünk, rossz csillagok járnak! — énekelné ma is a költő, ha szerte nézne a honhazában. Mert bizony

olyan rossz időket sohasem éltünk, mint mostanában. Nagy a drágaság, zavarosak a politikai viszonyok, a társadalomban a szétvonás politikája kerekedett felül és az egész világ — egy puskaporos hordó felett lebeg. Ilyenkor elkél a jóbarát minden háznál: a legjobb barát pedig: a jó újság, amilyen a **Márkus Miksa** szerkesztésében megjelenő **Magyar Hirlap**. Mindenkitől függetlenül, magyar szelvényben magyar őszinteséggel ad számot minden eseményről és tisztességes hangon mond véleményt minden dologról. Jó újság, mert az információi hitelesek, pontosak és igazak; munkatársai jól értesültek és értesüléseiket meg is tudják írni, mert a **Magyar Hirlapot** a legbivartottabb újságírók írják. Rovataink bősége, a szórakoztató és tanító elvasmányok sokasága; táviratai és külföldi tudósításai elsőrangúak; közgazdasági rovata kitűnő, megbízható, és igen pontos. A **Magyar Hirlap** szerkesztősége és kiadóhivatala **Budapest, V. Báthory-utca 3.** alatt van. Előfizetési árai: Egész évre 28 kor., negyed évre 7 kor., fél évre 14 kor., egy óra 2 kor. 40 fill.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb lapja: a **Pesti Hirlap**, az új év küszöbén felhívja a magyar olvasóközönség figyelmét a következőkre: A **Pesti Hirlap** napról-napra

a legnagyobb terjedelemben, legbővebb tartalommal jelenik meg: naponta 10—20 oldalal többet ad, mint más lapok, ugyanazon árért. A **Pesti Hirlap** minden irányban független, szókimondó, demokrata, szabadelvű, ellenzéki újság. A **Pesti Hirlap** munkatársai sorába számítja hazánk legelső és legkedveltebb íróit. A **Pesti Hirlap** külön kedvezményeket is nyújt előfizetőinek; a **Divat-szalonn** című kitűnő divatlapot kedvezményes áron rendelhetik meg és karácsonyi ajándékkul ingyen kapják a **Pesti Hirlap** nagy képes naptárát. A **Pesti Hirlap** 1912. évi naptárát minden új előfizető is megkapja, aki legalább három hónapra megrendeli a lapot. A **Pesti Hirlap** előfizetési ára negyedévre 7 korona; a **Divat-szalonn**al együtt negyedévre 9 korona. **Kiadóhivatal Budapest, Váci-körut 78.**

NYILT TÉR.)*

Igen tisztelt vendégeinek
boldog új évet
kiván
Polgár Sászló,
a „Közközi kávéház“ tulajdonosa.

Mélelen tisztelt vendégeinek,
barátainak és ösmerőseink
boldog új évet kíván
Reitman Adolf,
a „Pannonia“ kávéház tulajdonosa.

Boldog új évet kíván
mélyen tisztelt vendégeinek,
barátainak és ösmerőseinek
Büchszer József,
a „Club“ kávéház tulajdonosa.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Helyettes szerkesztő: **Roboz Hugó.**
Laptulajdonos: **Éhler Gyula.**

Saját érdeke,

hogy lehetőleg összpontosítsa szükségleteinek beszerzését egy cégénél, mert ez uton védi érdekeit legjobban.

- Előnyei:**
1. Nem kell ismeretlen cégekhez fordulnia.
  2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei.
  3. Állandó összeköttetésnél pontos és reális kiszolgálást biztosít magának.
  4. Állandó összeköttetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak elismert, előkelő céget tiszteljen meg bizalmával.
Aufrecht és Goldschmied utóda

Elek és Társa részv.-társ.
Budapest, IV., Károly-körut 10. szám.

Kaphatók kényelmes havi lefizetésre, állandó összeköttetésnél folyószámlára is.

1. A magyar és német irodalom összes termékei.
2. Képek.
3. Bőröndök és bőröndárak.
4. Férfi fehérneműek.
5. Látszóévek.
6. Fényképezőgépek, felszerelések.
7. Vadászfegyverek, pisztolyok, flóbertek.
8. Chinaezüstárak.
9. Csillár és petróleumlámpák.
10. Rózbutorok.
11. Szőnyegek.
12. Mindennemű hangszer.

Tuloldali 12 osztályunk összes cikkeit elsőrangú minőségűek és minden osztály cikkeitől külön kimerítő árjegyzékkel rendelkezünk és a kívánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.

Elvünk: Vevőköriünk megtartása, pontos kiszolgálás, méltányos árak révén.

Minden felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Kiadó
bolthelyiségek.

A **Kazinczy-utcán** három bolthelyiség május elsejétől kiadó.

Értekezhetni:
Özv. Rosenberg Sámuelné.

A ki legjobban szerkesztett, teljesen független, nagy, előkelő napilapot járattatni óhajt, fizesse elő
AZ UJSÁG-OT.

Vasárnap: „**Asszony**“, „**Gyermek**“ melléklet.

Előfizetési árak:

- Egy évre . . . . . K. 28.—
- Félévre . . . . . K. 14.—
- Negyed évre . . . . . K. 7.—
- Egy hónapra . . . . . K. 2.40

Az **Ujság** terjedelme rendszeren 32—36—40 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon **80—100—200** oldal.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala.
Budapest, VII. ker., Rákóczi-u. 54. sz.

Millió
ember használja

Köhögés

rekedtség, elnyálgás, hurut, közhvény és számarköhögés ellen,
a Kaiser-féle Mell-Caramellát

a „Három Fenyő“ védjeggyel.

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és privát egyénektől tanúsítja a biztos eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f.
Egy doboz 60 fillér.

Kapható: **Hrabéczy Kálmán** drogériájában, és **Widder Gyula** gyógyszer-tárjában Sátorajauhely.

Abbázia szálloda
Budapest, Dohány-utca 62.
(Erzsébet-körut mellett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás hideg-meleg víz.
Szobaárak már 3 koronáért.
Figyelmes, előzékeny kiszolgálás.

A legutóbbi időben az
Uradalmi polenai víz

üvegeihez és ezimkéivel a megtevésztésig hű utánzatú nem természetes, hanem telített víz „**Polenai**“ elnevezés alatt kerül forgalomba!

Figyelmeztetni kívánjuk fogyasztó közönségünket, miszerint csak az

Uradalmi polenai

felirattal ellátott üvegek tartalmaznak a természetes és általános kedvelt polenai ásványvizet, míg eltérő ezimkéjű üveget — mint nem valódi **Uradalmi polenai** — visszautasítani sziveskedjenek.

Vezérképviselő és raktár:
Berkovits Hani kereskedőnél
Sátorajauhely (Vöröskör épület.)

Egy finom amateur fényképezőgép
minden felszereléssel olcsón eladó.
Bővebbet Gojdzits nővérek dohánytözsdejében.

Brüsszel és Buenos Aires 1910. 3. Grand Prix

Az eredeti Wolf szerkezetű —
szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

szelvénymentes szabatosági vezényművel, 10-800 lóerőig terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazdaságosságuk, kiválóságuk és könnyű kezelésük által elismert világhírűek és minden üzem részére a legelőnyösebb erőforrást képezik.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU
budapesti képviselőse: **Boros Artúr** okl. gépészmérnök Rottenbiller u. 33.

Sszgyártás; 760,000 lóerőn felül.

MEGHIVÓ.

A Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár

1912. évi január hó 28-án délelőtt 10 órakor

az intézet saját helyiségében tartja

XLVI. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
  2. Az 1911. évre vonatkozó zárszámadások előterjesztése.
  3. A nyereség hováfordítása iránti határozathozatal.
  4. Az igazgatóságnak és ielügyelő-bizottságnak adandó felmentvény iránti határozat.
  5. Alapszabály módosítás.
- Sátoraljaujhely, 9911. december hó 30.

Az igazgatóság.

A zárszámadások 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztettek.

MEGYEI ÁLTALANOS BANK

részvénytársaság

SATORALJAUJHELY.

Elfogad betétet kamatozás végett.

Leszámitol váltó- és jelzálog-kölcsönöket

Bevált külföldi pénzeket (dollárokat).

Folyó számlahitelt és ovadékot nyújt kedvező feltétellel

Eszközöl 10-től 50 évig terjedő

törlesztéses kölcsönt

Vásárol megbízásra értékpapírokat és sorsjegyeket és előlegzi az értéket havi törlesztésre.

Elvállal minden a bankszakba vágó megbízást.

A Megyei Általános Bank részvénytársaság

Igazgatósága.

Bérbeadó lakás.

A Molnár István-utczában levő házamban az emeleti lakás, mely áll 3 utczai, 2 udvari szoba és mellékhelyiségekből, 1912. évi május hó 1-től bérbeadó. A lakás különösen ügyvéd és orvosok részére alkalmas.

Bánóczy Kálmán.

Legrégibb, legelőkelőbb márka

Gróf Keglevich Jstván utódai

Cognac

BUDAFOK.

Az összes bel- és külföldi kiállításokon legutóbb „TURIN”-ban kizárólag díszoklevéllel kitüntetve.

Mindenütt kapható

SZEGŐSÁNDOR

divatáruházának

megnyitása

rövid időre

ELHALASZTATOTT.

Az új áruház részére a női felöltők és kosztüm-ujdonságok

már megérkeztek

Bővebbet a legközelebbi hirdetés.

Wilhelm Henrik utóda

Nagy butorraktár.

BLUM GÉZA

Szőnyeg és függöny áruház.

SATORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, mahagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.

heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK

legújabb és legfinomabb kivitelben.

Tolontáli, Szmi,na, Tilim és hollandi szőnyegek nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és méretben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne-femme, vittáge

Dupla ágyteritők.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármily e szakba vágó

munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szívesen szolgálók.

„CLIMAX”

NYERSOLAJMOTOR.

Legelősebb, legbiztosabb üzemerő. Versenyképes árak. Elsőrangú minőség. Több ezer referenciá.

Pénzt

takarít meg!

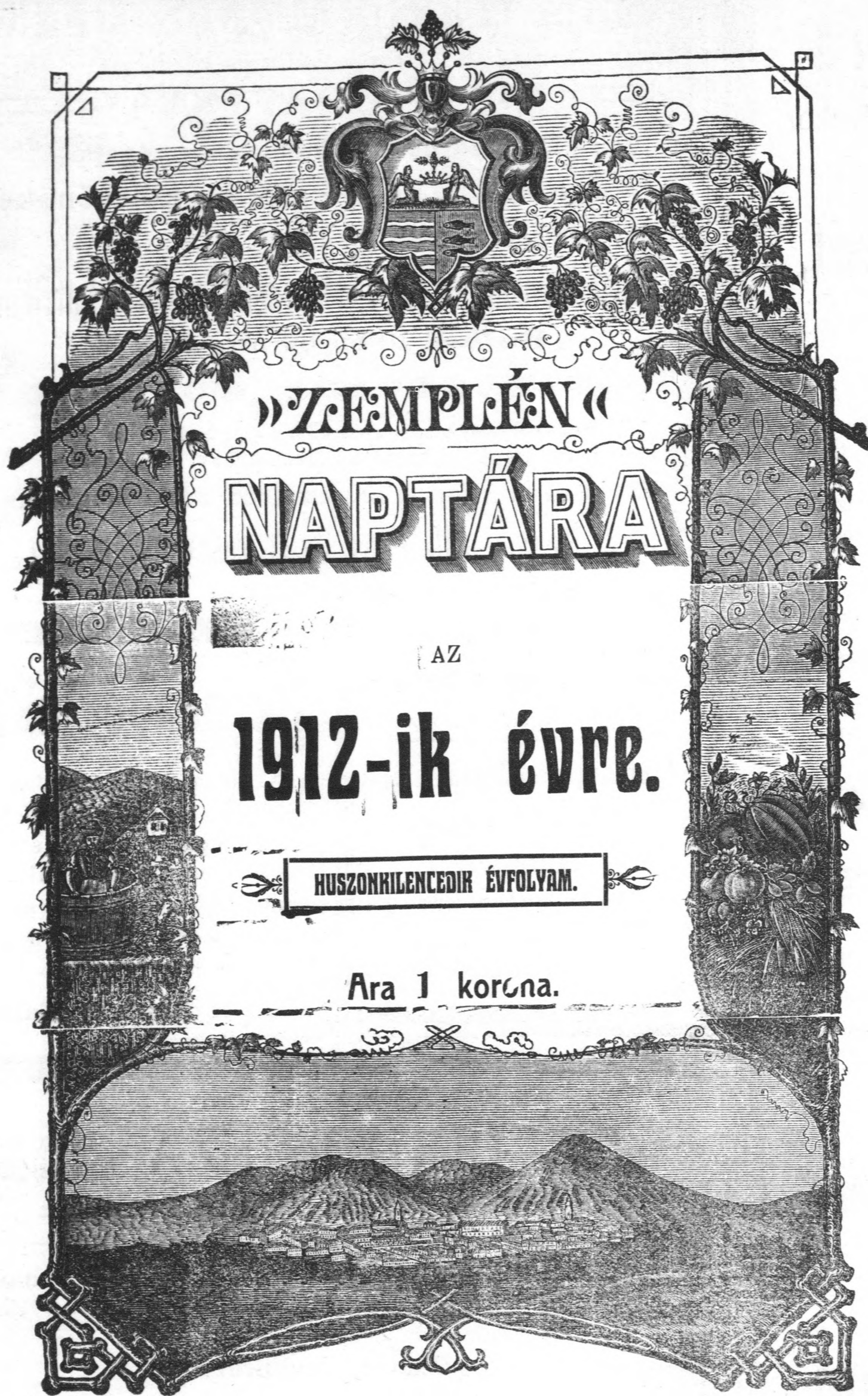
BACHRICH és TÁRSA

motorgyári fióktelepe

Budapest, V/14. Szabadság-tér 17. (Tőzsde-palota.)

Telefonszám: 71-01. Sürgőnycim: „CLIMAX”

Már megjelent

»ZEMPLEN«
NAPTÁRA

AZ
1912-ik évre.

HUSZONKILENCEDIK ÉVFOLYAM.

Ara 1 korona.

és kapható kiadóhivatalunkban és az elárusítóknál.

Cs. és kir. szabad. Keleti-féle
SÉRVKÖTŐK
pneumatikus gummi pelottával
a legtekélyesebbek.
Kaskötők hölgyek és urak
részére minden al-
teti beégés és lógó has ellen.
Gummi görésér harisnyák.
Műlábakat és műkezeket
amputáltak részére.
Zestegyenestítő járó- és tám-
gépeket.
Mű- és támasztó fűzőket.
Egyenestartókat ferdennöttek
részére, valam.
betegápoláshoz tartozó összes
cikkek kész-
sít a technika legmodernebb
elvei szerint, legjutányosabb gyári árak mellett

Cs. és kir. szabad.
KELETI J. sérvkötők és test-
egyenestítő gépek
gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17. vid.
Legujabb háromezernél több ábrával ellátott képes
árjegyzék ingyen és bérmentve.
Alapítva 1878. Telefon 13-76

MILÉTELEP Készlet
sok millió.
NAGYÖSZ.
KÖZÉPEUROPA
LEGNAGYOBB
SZŐLŐISKOLÁJA

ARIGYÉK
INCYÁN

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. kö-
zönséget, hogy

„Magánnyomozó”, „Magánetektív”
irodám Sátorajaujhelyben, Kossuth
Lajos-utca 49. sz. a. megnyitottam és
működésemet megkezdttem.

Elvállalok minden legkényesebb
megbízást ugyssintén házassági köz-
vetítéseket a legnagyobb diszcreció
mellett.

A n. é. közönség becses pártfo-
gását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Forgács Ferenc,
magánetektív.

LEGUJABB SZERKEZETŰ
CZIMBALMOK

Schunda V. József
cs. és kir. udvari hangszer-
gyáros hírneves gyarmányaiból
állandó bizományi raktár
van
Werner Sárika
cimbalom-magániskolájában
Sátorajaujhely, Deák-utca 3. sz. alatt

Igen kedvező részletfizetési módzatok.
Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.

Palaczk érett bor eladás.

1906. évi Asszú tokaji palaczk 3 K. — f.
1905. évi Szamorodni lit. „ 2 K. — f.
1904. évi Szamorodni tokaji „ 1 K. 40 f.

Továbbá régibb Szamorodni és Asszú borok tokaji
palaczkokban 3—10 koronáig kaphatók.

Dókus Mihály
Sátorajaujhelyben.

Miskolczi Asztalosok

Butorcsarnok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

Telefon 238. sz. Főüzlet: Deák-utca 9. szám. Telefon 238. sz.

Kizárólag helybeli, szakképzett asztalosok és kárpitosok – bizottság által felülbírált – készítményeit tartja raktáron.

Állandó butorkiállítás

a Rosenberg Gyula és Testvére üzlete alatti helységben. Vételkötelezettség nélkül megtekinthető

== Irásbeli szavatosság az áru minőségéért. ==

Kassai Jelzálogbank Rt. Áruosztálya
NAGYMIHÁLY.

Kényelmes lefizetés! Dolcsó árak! Zeljes szavatosság!

Mindennemű gazdasági és ipari gépek, benzinyersolaj- és szívó gázmotorok, cséplőkészletek, szalmakazalozók, eredeti ame-

rikai kévekötő és marokrakó arató gépek, fűkaszaló gépek, szénagyűjtők, tárcsás boronák, tolokerekes és kanalas vetőgépek, ekék, boronák, szecs kavágók, répavágók, járgányok, minden fajtájú kőszén, kovácsszén és koks, elsőrendű tűzifa, nyersolaj motorhajtásra, gép-, motor- és hengerolaj, kenőanyagok, gépszij, zsákok és ponyvák és mindenféle gazdasági cikkek és vetőmagvak, továbbá:

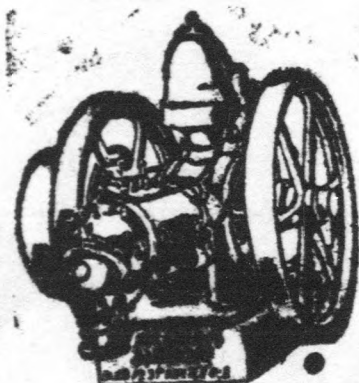
SZALONNA és MŰTRÁGYA
eladásával is foglalkozunk és zemplénmegyei kizárólagos képviselői vagyunk a

TERRENOL
szabadalmazott asbestcementpala elsőrangú tetőfedőanyag. Felvilágosítással és árajánlatokkal készséggel szolgál a
KASSAI JELZÁLOGBANK RT. ÁRUOSZTÁLYA
Nagymihály (Zemplén megye.)

Állandó nagy raktár!

Pontos kiszolgálás!

Nyersolaj-motor.

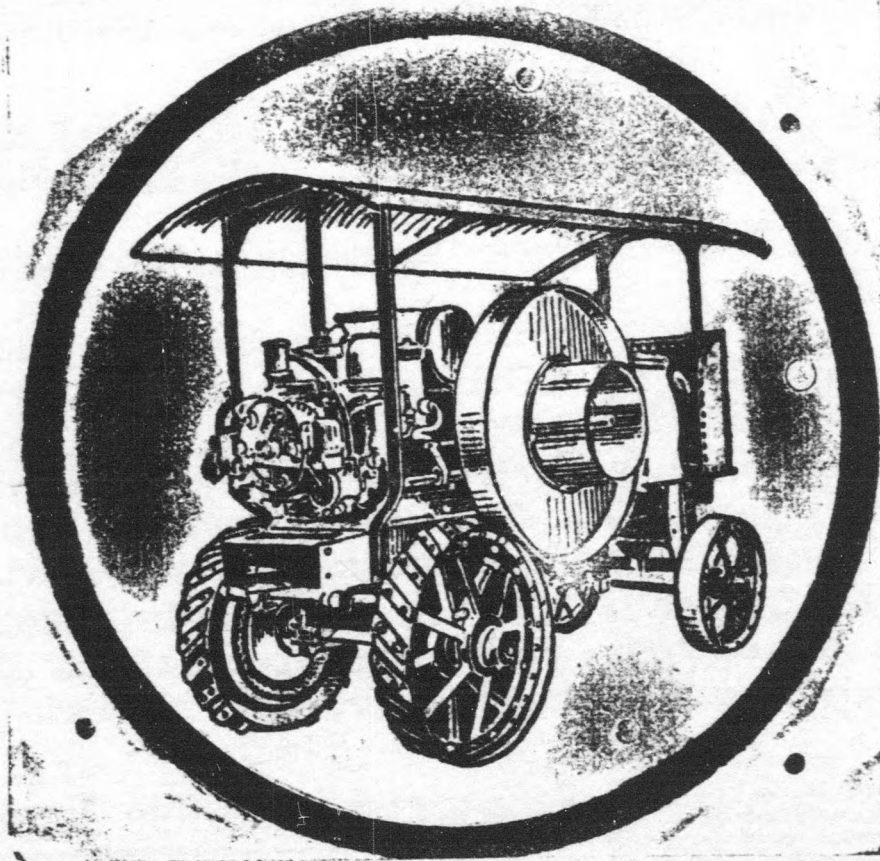

Kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

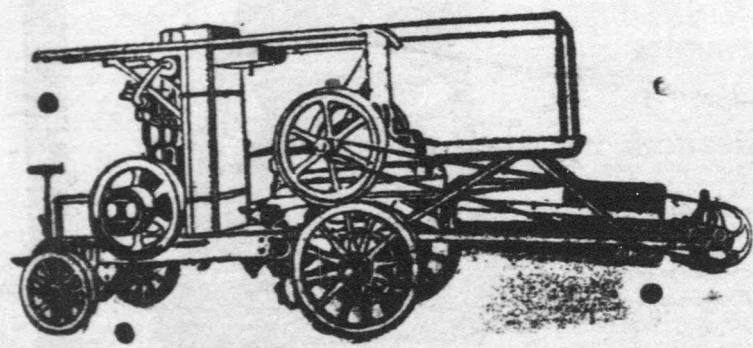
mert a
legjobbak
és
legegyszerűbbek

Világhírűek

Magánjáró-motoraink

Magánjáró kötőrő

Az országúton magát vontatja és igen jól tör. Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg

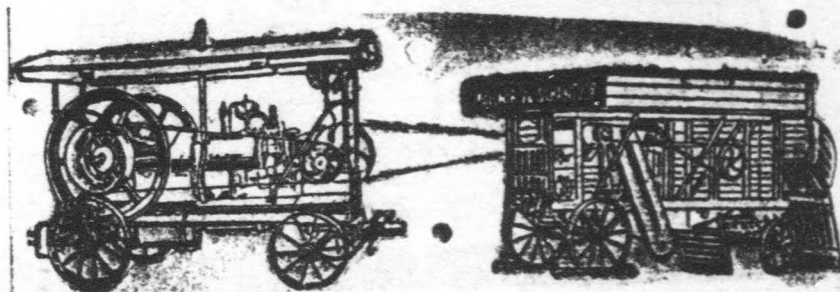
gépkiallításunkat

Kellner és Schanzer

Budapest, V., Kálmán-utca 14.

== Megbízható ügynököket keresünk. ==

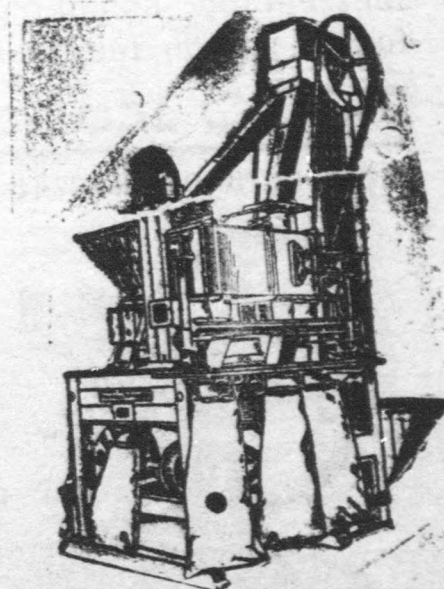
Gőz- és motor-cséplőkészletek

Elsőrendű gyártmány, üzeme olcsó, kezelése egyszerű.

mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjárat

igen czélszerűek, mert a malomjáratokkal együtt van sikisza szerkesztve. Kevés helyet foglal le, alkalmas finom lisztre s darálásra

Csődtömeg eladás.

Steinberger Mayer áruraktára és üzleti felszerelése 1912. évi január hó 9. (kilencedikén) és a következő napokon minden nap d. e. 8 órától kezdve a bírósági végrehajtó közbenjöttével, tételenként nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az árverés Steinberger Mayernek Sátoraljauhelyben, Kazinczy-utca 10. sz. üzlethelyiségében (főposta épület) fog megtartatni.

Dr. Buza Béla,
tömeggondnok.

Eladó

a zsolyomkai fürdő a hozzá tartozó szőlővel, esetleg uri nyaralónak is megfelel. Ugyszintén kőbányára is alkalmas. A szőlő alját külön házhelyeknek is felparcelláznam.

Továbbá egy 2 holdas kaszáló a Bibérecz mellett és egy kis szőlőparlag a Szárhegyen.

Kapható nálam:

1896. évi Asszu bor literje . . .	7 K. — f.
1901. évi Asszu bor " . . .	4 K. — f.
1904. évi Szamorodni bor literje	2 K. — f.
1908. évi Szamorodni bor " . . .	1 K. 60 f.
1908. évi Törköly pálinka " . . .	2 K. 40 f.

Viniczay György,
Sátoraljauhely, (Zsolyomka.)

Zemplén-Ladamóczi Mész- és Agyagipar részv.-társ.

Sátoraljauhely.

Ipartelepünk részére a bodrogszerdahelyi vasuti állomásra szálltva, az 1912. évben mintegy 350—400 waggon másodosztályu **bükkhasáb tűzifára** van szükségünk.

Felkérjük mindazokat, kik a fenti mennyiségű tűzifa szállítására reflektálnak, hogy írásbeli ajánlataikat mielőbb megtenni sziveskedjenek.

Zemplén-Ladamóczi Mész- és
Agyagipar részvénytársaság
Sátoraljauhely.

Debreczeni, zsirnakvaló

szalonnát

a legjobb minőségben és legutányosabb áron

MÓRICZ FERENCZ

hentesáru nagykereskedő cég

DEBRECZEN,

bármilyen kis mennyiségben is szállít.

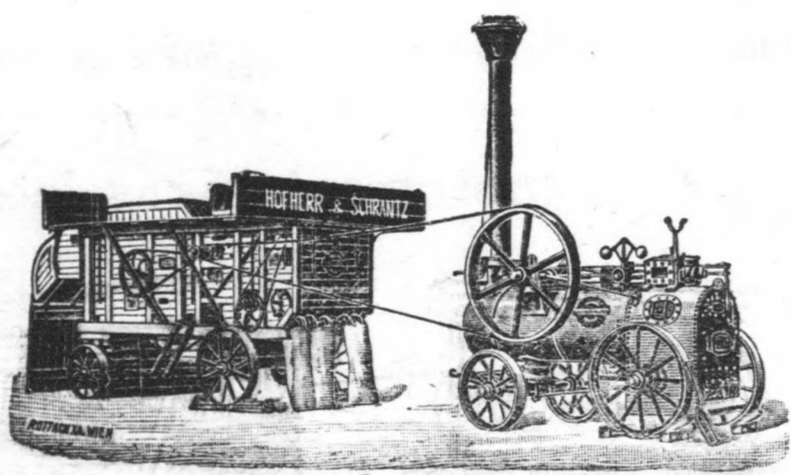
32 éves cég. Árjegyzék ingyen.

A Kossuth Ferencz-utcai 16. számú és a Kossuth Lajos utcai 10. számú házak bármely naptól

bérbeadók, esetleg eladók.

Bővebb értesítést ad Schweiger Aron Kossuth Lajos-utca 24. sz.

Özv. Róoz Adolfné

DIÓSZEGHY PÁL és TÁRSA

SÁTORALJAUJHELY, Kazinczy-utca 4.

Sürgőnyezim:

Diószeghyék

Sátoraljauhely.

HOFHERR ÉS SCHRANTZ

BUDAPESTI GÉPGYÁR

ZEMPLEN- ÉS ABAUJVÁRMEGYEI VEZÉRKÉPVISELETE.

Interurbán telefon szám 112.

Sürgőnyezim:

Diószeghyék

Sátoraljauhely.

Interurbán telefon szám 112

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Van szerencsénk a tisztelt gazdaközönségnek szives figyelmébe ajánlani, hogy az általunk képviselt kizárólag elsőrendű czégek gyártmányaiából állandóan nagy raktárt tartunk fenn.

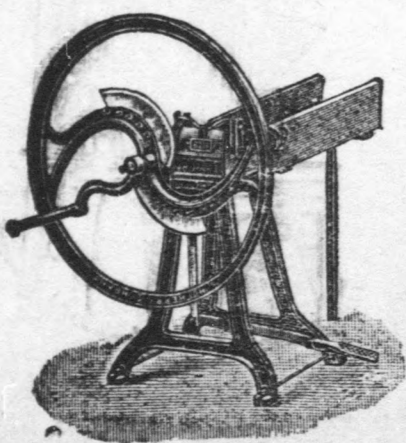
A gazdaságban szükséges összes gazdasági gépeket és műszaki berendezéseket a legelőnyösebb feltételek mellett szállítjuk. Az általunk képviselt világhírű **HOFHERR és SCHRANTZ** budapesti gyárosok **3 év óta a motorgyártással is foglalkoznak** és gyártmányaik mindenfelé a legteljesebb elismeréssel találkoznak.

Állandóan raktáron tartunk legfinomabb minőségű gépolajat, hengerolajat, Tovotekenőesöt, kocsikenőcsöt. Nagy készletünk van zsákokban és ponyvákban. Szalonnát a legolcsóbb árban szállítunk s különös figyelmébe ajánljuk a t. gazdaközönségnek elsőrendű műtrágya készletünket.

Sikerült ujabban megszerezni a **gróf Larisch-Mönnich-féle karvini szénbányának kizárólagos képviselőt Zemplén-, Ung-, Bereg- és Abaujtorna vármegyék területére** úgy, hogy eséplőgépek, gőzekék, mészégetők, homoktéglagyárak, szeszgyárak, cukorgyárak, gőzmalmok, serfőzdék és minden ipari üzem részére a lehető legkedvezőbb feltételek mellett szállíthatjuk a

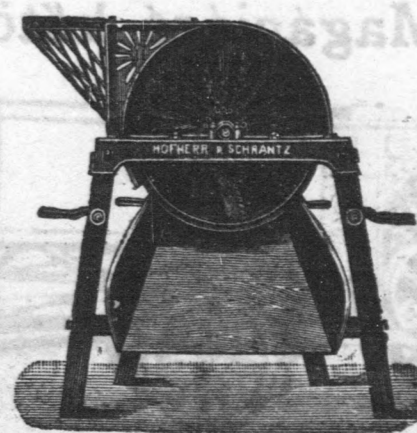
7900 kaloriás gf. Larisch-Mönnich-féle karvini szenet

mely darabos, koczka, dió és apró (akna) osztályozással kerül forgalomba s nagyon olcsó és sok megtakarítással jár.

Elsőrendű minőségű a kétszer mosott kovács szentünk is. A karvini darabos pirszen öntődei czélra, a koczka és dió I. pirszen házi fűtésre, a dió II. pirszen meg szívógázmotorok részére alkalmas nagyon. Szivesen szolgálunk elsőrendű porosz szalonnakészénnel is, melynek házi fűtésre alkalmas volta elismert és amelyet teljes waggonrakományokban szállítunk.

A gazdaközönség kényelmére legutóbb ponyvakölcsonzó osztályt rendeztünk be és módunkban áll, hogy ponyvákat a legkülönbözőbb nagyságban tartunk raktáron és azokat a t. vevőközönségünknek a legolcsóbb díjak mellett bocsátjuk rendelkezésére. Kérjük idevonatkozóan mielőbb a szives előjegyzéseket, hogy a közönség a szükséges időre pontosan megkaphassa a kölcsonzendő ponyvákat.

VÈGE

383

B

143